
Banca de Economii S.A.

Situațiile financiare individuale

Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2009

Întocmite în conformitate cu

Standardele Internaționale de Raportare Financiară

CUPRINS

Raportul auditorilor

Situația poziției financiare	3
Situația rezultatului global	4
Situația modificărilor capitalului propriu	5
Situația fluxurilor de trezorerie	6
Note explicative la situațiile financiare	7 – 68

RAPORTUL AUDITORILOR INDEPENDENȚI CĂTRE ACȚIONARIILE BĂNCII BANCA DE ECONOMII S.A.

Noi am exercitat auditul asupra situațiilor financiare individuale anexate ale Băncii de Economii S.A. ("Banca"), care cuprind situația poziției financiare la data de 31 decembrie 2009 și situația rezultatului global, situația modificărilor capitalului propriu și situația fluxurilor de trezorerie pentru anul încheiat la acea dată, precum și sumarul politicilor contabile semnificative și alte note explicative.

Responsabilitatea Conducerii pentru întocmirea Situațiilor Financiare

Conducerea este responsabilă pentru întocmirea și prezentarea justă a acestor situații financiare în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară. Această responsabilitate include: elaborarea, implementarea și menținerea controlului intern relevant întocmirii și prezentării juste a situațiilor financiare care nu conțin deficiențe semnificative, cauzate fie de fraude sau erori, selectarea și aplicarea politicilor contabile corespunzătoare și efectuarea unor estimări contabile rezonabile în circumstanțele date.

Responsabilitatea Auditorilor

Responsabilitatea noastră este de a exprima o opinie asupra acestor situații financiare în baza auditului efectuat. Noi am exercitat auditul nostru în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit. Aceste standarde solicită ca noi să corespundem cerințelor etice și să planificăm și să realizăm auditul astfel încât să obținem o asigurare rezonabilă că situațiile financiare nu conțin erori semnificative.

Un audit presupune efectuarea procedurilor astfel încât să se obțină evidențe de audit aferente cifrelor și notelor explicative la situațiile financiare. Procedurile selectate depind de discernământul auditorilor, inclusiv evaluarea riscului deficiențelor semnificative din situațiile financiare cauzate fie de fraude sau erori. La evaluarea riscului, auditorul ia în considerație controlul intern aferent întocmirii și prezentării juste a situațiilor financiare ale entității astfel încât să elaboreze proceduri de audit corespunzătoare circumstanțelor, și nu pentru a exprima o opinie asupra eficienței controlului intern al entității. Un audit include, de asemenea, evaluarea caracterului adecvat al politicilor contabile utilizate și a rezonabilității estimărilor contabile efectuate de către conducere, precum și evaluarea prezentării de ansamblu a situațiilor financiare.

În opinia noastră, evidențele de audit obținute de noi sunt suficiente și ne oferă o bază rezonabilă pentru a ne exprima opinia.

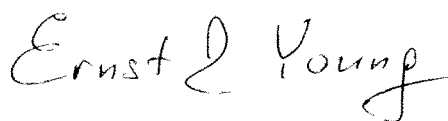
Opinia

În opinia noastră, situațiile financiare prezintă o imagine veridică și justă asupra poziției financiare a Băncii la 31 decembrie 2009, precum și asupra rezultatelor operaționale și a fluxurilor de trezorerie pentru anul încheiat la acea dată în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară.

Alte aspecte

Acest raport este adresat exclusiv acționarilor Băncii în ansamblu. Auditul nostru a fost efectuat pentru a putea raporta acționarilor Băncii acele aspecte pe care trebuie să le raportăm într-un raport de audit financiar, și nu în alte scopuri. În măsura permisă de lege, nu acceptăm și nu ne asumăm responsabilitatea decât față de Bancă și de acționarii acesteia, în ansamblu, pentru auditul nostru, pentru acest raport sau pentru opinia formată.

12 octombrie 2010

A handwritten signature in cursive script that reads 'Ernst & Young'.

Ernst & Young SRL
Chișinău, Republica Moldova

Banca de Economii S.A.
SITUAȚIA POZIȚIEI FINANCIARE
La 31 decembrie 2009

	Note	2009 MDL'000	2008 MDL'000
ACTIVE			
Numerar	4	360,205	413,028
Conturi la Banca Națională	5	286,298	430,996
Conturi curente și depozite la bănci	6	391,066	142,149
Active deținute pentru vânzare		-	329
Credite și avansuri acordate băncilor		10	-
Credite și avansuri acordate clienților, net	7	1,974,605	1,876,909
Active financiare disponibile pentru vânzare	8	8,977	8,059
Investiții păstrate până la scadență	8	1,054,467	283,081
Imobilizări corporale	9	272,270	202,748
Imobilizări necorporale	10	28,009	16,610
Alte active	11	747,969	150,250
Total active		5,123,876	3,524,159
DATORII			
Datorii către bănci	12	2,984	21,178
Alte împrumuturi	13	1,093,503	7,036
Datorii către clienți	14	3,121,382	2,622,499
Alte datorii	16	52,846	59,160
Total datorii		4,270,715	2,709,873
CAPITAL PROPRIU			
Acțiuni ordinare	17	29,258	29,258
Acțiuni preferențiale	17	76	76
Capital de rezervă	18	18,752	18,752
Profit nedistribuit	19	805,075	766,200
Total capital propriu		853,161	814,286
Total capital propriu și datorii		5,123,876	3,524,159

Notele anexate sunt parte integră a acestor situații financiare.

Situațiile financiare au fost autorizate pentru emiteră pe 12 octombrie 2010 de către Conducerea Executivă a Băncii reprezentată de către:

G. Găcikevici

Președinte
Banca de Economii S.A.

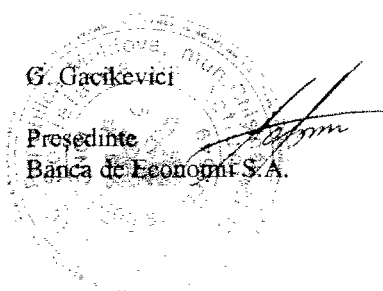
Banca de Economii S.A.
SITUAȚIA REZULTATULUI GLOBAL
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2009

	Note	2009 MDL'000	2008 MDL'000
Venituri aferente dobânzilor	22	366,571	379,118
Cheltuieli aferente dobânzilor	22	(226,278)	(169,421)
Venituri nete aferente dobânzilor		140,293	209,697
Venituri aferente comisioanelor		120,987	122,297
Cheltuieli aferente comisioanelor		(12,991)	(13,563)
Venituri nete aferente comisioanelor	23	107,996	108,734
Venituri nete din operațiuni cu valută străină	24	98,219	144,171
Alte venituri operaționale	25	18,866	22,854
Total venituri neaferente dobânzilor		117,085	167,025
Total venituri operaționale		365,374	485,456
(Cheltuieli)/economii din deprecierea creditelor	7	(60,902)	(73,993)
Venituri operaționale nete		304,472	411,463
Cheltuieli privind retribuirea muncii și cheltuieli aferente	26	(125,214)	(124,185)
Cheltuieli generale și administrative	27	(111,006)	(111,104)
Cheltuieli aferente uzurii și amortizării	28	(24,335)	(19,183)
Total cheltuieli operaționale		(260,555)	(254,472)
Profit până la impozitare		43,917	156,991
Cheltuieli privind impozitul pe venit	15	(5,023)	(2,081)
Rezultatul global al anului		38,894	154,910
Rezultatul pe acțiune	32	6.65	26.47

Notele anexate sunt parte integră a acestor situații financiare.

Situațiile financiare au fost autorizate pentru emitere pe 12 octombrie 2010 de către Conducerea Executivă a Băncii reprezentată de către:

G. Gacikevici
 Președinte
 Banca de Economii S.A.

Banca de Economii S.A.
SITUAȚIA MODIFICĂRILOR CAPITALULUI PROPRIU
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2009

	Note	2009 MDL'000	2008 MDL'000
Acțiuni ordinare			
Sold la începutul perioadei		29,334	29,334
Acțiuni emise		-	-
Sold la sfârșitul perioadei	17	<u>29,334</u>	<u>29,334</u>
Capital de rezervă			
Sold la începutul perioadei		18,752	18,752
Alocări		-	-
Sold la sfârșitul perioadei	18	<u>18,752</u>	<u>18,752</u>
Profit nedistribuit			
Sold la începutul perioadei		766,200	611,309
Rezultatul global al perioadei		38,894	154,910
Transferuri între conturile de capital		-	-
Dividende		(19)	(19)
Sold la sfârșitul perioadei	19	<u>805,075</u>	<u>766,200</u>
Total capital propriu		<u>853,161</u>	<u>814,286</u>

Notele anexate sunt parte integră a acestor situații financiare.

Banca de Economii S.A.
SITUAȚIA FLUXURILOR DE TREZORERIE
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2009

	Note	2009 MDL'000	2008 MDL'000
Fluxuri de trezorerie din activități de exploatare			
Dobânzi încasate		361,582	369,945
Dobânzi plătite		(228,562)	(156,715)
Încasări nete privind comisioanele		107,996	110,639
Venituri financiare și alte venituri operaționale, net		123,929	177,265
Plăți bănești privind retribuirea muncii		(128,107)	(118,586)
Plăți bănești privind cheltuieli generale și administrative		(111,006)	(110,079)
Profit din exploatare înainte de modificarea capitalului circulant		125,832	272,469
<i>(Creșterea) / reducerea activelor curente :</i>			
Conturi la Banca Națională		264,698	3,981
Conturi curente și depozite la bănci		19,679	(4,464)
Credite și avansuri acordate băncilor		960	-
Valori mobiliare cu scadența mai mare de 90 de zile		306,777	126,654
Credite acordate clienților		(156,713)	(341,419)
Alte active		(597,720)	(115,634)
<i>Creșterea / (reducerea) datoriilor curente :</i>			
Datorii către bănci		(16,125)	3,867
Datorii către clienți		498,952	333,879
Alte datorii		(6,370)	(7,864)
Numerar net din / (utilizat în) exploatare		439,970	271,469
Impozitului pe profit plătit		(2,081)	(32,818)
Numerar net din / (utilizat în) activități de exploatare		437,889	238,651
Fluxuri de trezorerie din activități de investiții			
Achiziții de imobilizărilor corporale		(91,351)	(72,788)
Achiziții de imobilizărilor necorporale		(14,088)	(13,345)
Încasări din vânzarea imobilizărilor corporale		-	137
Achiziții de proprietăți investiționale		(767,269)	(40,863)
Achiziția altor investiții financiare		(918)	(100)
Încasări din vânzarea altor investiții financiare		-	-
Numerar net utilizat în activități de investiții		(873,626)	(126,959)
Fluxuri de trezorerie din activități de finanțare			
Plăți aferente creditelor și împrumuturilor		(67,101)	(10,966)
Încasări din credite și împrumuturi		1,153,716	3,470
Dividende plătite		(13)	(24)
Numerar net utilizat în activități de finanțare		1,086,602	(7,520)
Efectul variației cursului de schimb valutar		(2,145)	(9,742)
Creșterea/(reducerea) netă a numerarului și echivalentelor de numerar		648,720	94,430
Numerar și echivalente de numerar la începutul perioadei		711,833	617,403
Numerar și echivalente de numerar la finele perioadei	21	1,360,553	711,833

Notele anexate sunt parte integră a acestor situații financiare.

1. Informații generale despre Bancă

Banca de Economii S.A. (în continuare – „Banca”) a fost constituită pe 18 septembrie 1996 ca succesoare a „Băncii de Economii a Moldovei”, înființată, la rândul ei, în 1992, în urma restructurării Băncii Republicane a Moldovei, din cadrul Băncii de Economii a URSS, în Banca Comercială de Stat „Banca de Economii a Moldovei”.

În prezent, Guvernul Republicii Moldova deține 56.13% din acțiunile ordinare ale Băncii. Restul acțiunilor sunt deținute de un număr mare de companii și persoane fizice. Acțiunile Băncii sunt cotate la Bursa Moldovei.

La 31 decembrie 2009, Banca dispunea de licență bancară seria A MMII nr.004454 din 26 iunie 2008, eliberată de Banca Națională a Moldovei, ce îi permite Băncii să se angajeze în următoarele tipuri de activități bancare: servicii bancare corporative și servicii bancare retail pentru persoane fizice și întreprinderi mici, micro și mijlocii. Activitatea corporativă a Băncii constă în atragerea resurselor, gestionarea lichidităților, activitatea de creditare și finanțarea comerțului extern. Banca oferă serviciile și produsele bancare tradiționale asociate cu operațiunile valutare, incluzând ordine de plată, tranzacții documentare și emiterea acreditivelor și garanțiilor. Banca, de asemenea, oferă un șir de servicii bancare de retail pentru persoane fizice: conturi de economii, depozite la vedere și în termen, credite și transferuri de fonduri locale și internaționale.

Banca își desfășoară activitatea prin sediul central situat în Chișinău, cele 37 de filiale și 425 reprezentanțe (31 decembrie 2008: 37 de filiale și 434 reprezentanțe) amplasate în Moldova.

Adresa juridică a Băncii este: MD 2012, mun. Chișinău, str. Columna, nr. 115.

Banca are 2,472 salariați la data de 31 decembrie 2009 (2008: 2,468 salariați).

Deoarece operațiunile Băncii nu sunt expuse la riscuri și rentabilități cu un grad semnificativ de diferențiere precum și datorită faptului că mediul legislativ, natura serviciilor, activitatea, tipologia clienților pentru serviciile și produsele oferite, cât și metodele folosite pentru furnizarea serviciilor sunt omogene pentru toate activitățile sale, Banca operează ca un segment unic de activitate.

2. Politici contabile

2.1 Bazele prezentării

Situațiile financiare individuale sunt pregătite în baza costului istoric cu excepția activelor financiare destinate pentru vânzare evaluate la valoare justă. Situațiile financiare sunt prezentate în lei moldovenești (MDL), iar toate valorile sunt rotunjite până la mii cu excepția cazului când este prevăzut altfel.

Declarație de conformitate

Situațiile financiare individuale ale Băncii sunt întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară (SIRF), emise de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate. Banca întocmește aceste situații financiare individuale în baza cerințelor acționarilor și Executivului Băncii. Suplimentar la situațiile financiare individuale, Banca întocmește situații financiare consolidate întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, incluzând conturile companiilor subsidiare până la momentul pierderii controlului.

2.2 Estimări și raționamente contabile semnificative

Pentru întocmirea situațiilor financiare în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară conducerea Băncii trebuie să facă estimări și presupuneri care afectează valorile raportate în situațiile financiare și notele ce le însoțesc.

Principiul continuității activității

Conducerea Băncii se bazează pe ipoteza conform căreia Banca își va continua activitatea și resursele sale sunt suficiente pentru continuarea activității în viitorul apropiat. În plus, managementul nu conștientizează careva situații de incertitudine materială, care ar putea avea un impact semnificativ asupra capacității Băncii de a-și continua activitatea. Situațiile financiare continuă să fie întocmite respectând principiul continuității activității.

Pierderi din deprecierea creditelor și avansurilor

Banca își revizuieste creditele și avansurile problematice la fiecare dată de raportare pentru a estima dacă pierderea din depreciere ar trebui să fie reflectată în situația rezultatului global. În particular, conducerea evaluează valoarea și maturitatea fluxurilor viitoare de mijloace bănești atunci când determină nivelul provizionului cerut. Aceste estimări se bazează pe estimări ai mai multor factori, iar rezultatele actuale ar putea să difere, ceea ce ar duce la modificări ulterioare a provizionului pentru pierdere din depreciere.

Adițional la provizionul specific pentru creditele și avansurile individual semnificative, Banca mai face un provizion colectiv pentru depreciere pentru expuneri, care deși nu sunt individual identificate că ar necesita un provizion specific, conțin un grad de risc de creditare mai înalt decât cel existent la momentul acordării creditului. Aceasta ia în considerație așa factori ca riscul de țară, industria și învechirea tehnologică, cât și neajunsurile structurale sau deteriorarea fluxurilor de trezorerie.

Deprecierea valorii investițiilor în capital

Banca evaluează investițiile în capital ca depreciate atunci când există dovezi obiective ale deprecierei. Așa cum nu există o piață activă, nu se practică determinarea valorii juste a investițiilor în capital deținute de Bancă. Provizionul este estimat prin compararea cotei deținute de Bancă în activele nete ce se bazează pe rapoartele anuale auditate ale companiilor în care se investește, cu valoarea de bilanț a acestor investiții.

2. Politici contabile (continuare)

2.3 Modificările în politici contabile

Politicile contabile adoptate sunt consistente cu cele aferente anului precedent cu excepția adoptării de către Bancă a amendamentelor la Standardele Internaționale de Raportare Financiară și interpretările aferente IFRIC la 1 ianuarie 2009.

- IFRIC 13 *Programe de fidelizare a clienților, în vigoare de pe 1 iulie 2008*
- IFRIC 15 *Acorduri de construcție a proprietăților imobiliare, în vigoare de pe 1 ianuarie 2009*
- IFRIC 16 *Acoperirea împotriva riscurilor a unei investiții nete într-o operațiune din străinătate, în vigoare de pe 1 octombrie 2008*
- IFRIC 9 *Reevaluarea instrumentelor derivate incorporate (modificat) și IAS 39 Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare (modificat), în vigoare pentru perioade care se încheie pe sau după 30 iunie 2009*
- IFRS 1 *Adoptarea pentru prima dată a Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (modificat) și IAS 27 Situații financiare consolidate și individuale (modificat), în vigoare de pe 1 ianuarie 2009*
- IFRS 2 *Plata pe baza de acțiuni: condiții pentru intrarea în drepturi (modificat), în vigoare de pe 1 ianuarie 2009*
- IFRS 8 *Segmente de activitate, în vigoare la 1 ianuarie 2009*
- IFRS 7 *Instrumente financiare: informații de furnizat (modificat), în vigoare de pe 1 ianuarie 2009*
- IAS 1 *Prezentarea situațiilor financiare (revizuit)), în vigoare de pe 1 ianuarie 2009*
- IAS 32 *Instrumente financiare: prezentare (modificat) și IAS 1 Instrumente financiare care pot fi lichidate înainte de scadența și obligații ce decurg din lichidare (modificat), în vigoare de pe 1 ianuarie 2009*
- IAS 23 *Costurile îndatorării (revizuit), în vigoare de pe 1 ianuarie 2009*
- *Îmbunătățiri asupra IFRS (mai 2008)*
- IFRIC 18 *Transferuri de active de la clienți în vigoare de pe 1 iulie 2009*

Impact asupra performanțelor sau poziției financiare a Băncii a adoptării acestor Standarde și Interpretări este descrisă mai jos:

- **IFRIC 13 Programe de fidelizare a clienților**

Această interpretare impune ca acordarea de puncte cadou pentru fidelizarea clienților să fie contabilizată drept o componentă separată a tranzacției de vânzări în cadrul căreia sunt acordate acestea și, astfel, o parte a valorii juste a contravalorii este alocată acordării de puncte cadou și amânata pentru perioada în care este indeplinită acordarea de puncte cadou. IFRIC 13 nu este relevant pentru operațiunile Băncii

- **IFRIC 15 Acorduri de construcție a proprietăților imobiliare**

Această Interpretare oferă îndrumări asupra modului în care trebuie să se stabilească dacă un acord de construcție a proprietăților imobiliare se încadrează în aria de aplicabilitate a IAS 11 „Contracte de construcții” sau IAS 18 „Venituri” și, în consecință, când trebuie recunoscute veniturile din asemenea construcții. IFRIC 15 nu este relevant pentru operațiunile Băncii.

2. Politici contabile (continuare)

2.3 Modificările în politici contabile (continuare)

- **IFRIC 16 Acoperirea impotriva riscurilor a unei investitii nete intr-o operatiune din strainatate**

Aceasta interpretare va fi aplicata prospectiv. IFRIC 16 ofera indrumari asupra contabilizarii unei acoperiri impotriva riscurilor a unei investitii nete. Ca atare, aceasta ofera indrumari asupra identificarii riscului valutar care se califica pentru contabilitatea de acoperire in cadrul acoperirii impotriva riscurilor a unei investitii nete, atunci cand, in cadrul grupului, instrumentele de acoperire pot fi detinute in cadrul unei acoperiri impotriva riscurilor a unei investitii nete si asupra modului in care entitatea trebuie sa determine valoarea castigurilor sau pierderilor valutare, aferente atat investitiei nete, cat si instrumentului de acoperire impotriva riscurilor, pentru a fi reciclate la cedarea investitiei nete. IFRIC 16 nu a avut niciun impact asupra situatiilor financiare, deoarece compania nu are investitii in operatiuni din strainatate.

- **IFRIC 18 Transferuri de active de la clienti**

Aceasta interpretare ofera indrumari asupra modului in care trebuie sa se contabilizeze elementele de imobilizari corporale primite de la clienti sau numerarul care este primit si folosit pentru a obtine sau pentru a construi active specifice. Aceasta se aplica doar acelor active care sunt folosite pentru a racorda clientul la o retea sau pentru a oferi acces continuu la o furnizare de bunuri sau servicii sau ambele. Interpretarea nu a avut un impact asupra situatiilor financiare.

- **IAS 39 Instrumente financiare: recunoastere si evaluare si IFRIC 9 Reevaluarea instrumentelor derivate incorporate (modificat)**

Modificarea la IFRIC 9 impune unei entitati sa evalueze daca un instrument derivat incorporat trebuie sa fie separat de contractul gazda atunci cand entitatea reclasifica un activ financiar hibrid din categoria „la valoare justa prin contul de profit si pierdere”. Aceasta evaluare se va baza pe imprejurarile care au existat la cea mai tarzie dintre data la care entitatea a devenit prima data parte a contractului si data oricaror modificari la contract, care schimba semnificativ fluxurile de trezorerie din cadrul contractului. IAS 39 prevede acum ca, daca un instrument derivat incorporat nu poate fi evaluat in mod credibil, intregul instrument hibrid poate ramane clasificat la valoarea justa prin contul de profit si pierdere. Aceasta modificare nu a avut niciun impact asupra situatiilor financiare ale Băncii.

- **IFRS 2 Plata pe baza de actiuni (modificat)**

Modificarea clarifica doua aspecte. Defineste “conditiile pentru intrarea in drepturi”, introduce termenul de “conditii care nu sunt pentru intrarea in drepturi” pentru conditii altele decat conditiile referitoare la servicii si conditiile referitoare la performante. De asemenea clarifica faptul ca acelasi tratament contabil se aplica premiilor care sunt anulate in mod efectiv fie de entitate, fie de cealalta parte in tranzactie. Aceasta modificare nu a avut niciun impact asupra situatiilor financiare.

- **IFRS 8 Segmente operationale**

Acest standard inlocuieste IAS 14 „Raportarea pe segmente”. IFRS 8 adopta o abordare a raportarii pe segmente din punctul de vedere al conducerii. Banca a concluzionat ca segmentele operationale determinate in conformitate cu IFRS 8 sunt aceleasi cu segmentele operationale identificate anterior conform IAS 14.

2. Politici contabile (continuare)

2.3 Modificările în politici contabile (continuare)

- **IFRS 7 Instrumente financiare: informatii de furnizat (modificat)**

Standardul modificat impune informatii de furnizat suplimentare referitoare la evaluarea la valoarea justa si riscul de lichiditate. Evaluările la valoarea justa aferente elementelor înregistrate la valoarea justa vor fi prezentate în funcție de sursa intrarilor, folosind o ierarhie pe trei nivele, în funcție de categorie, pentru toate instrumentele financiare recunoscute la valoarea justa. În plus, sunt necesare acum o reconciliere între soldul inițial și cel final pentru evaluările la valoarea justa de nivelul 3, precum și transferuri semnificative între nivelele ierarhiei de valoare justa. Modificările clarifica, de asemenea, cerințele în ceea ce privește informațiile de furnizat asupra riscului de lichiditate în legătura cu tranzacțiile cu instrumente derivate și cu active folosite pentru administrarea lichidității. Informațiile de furnizat asupra riscului de lichiditate nu sunt influențate semnificativ de modificări.

- **IAS 1 Prezentarea situațiilor financiare (revizuit)**

Standardul revizuit impune ca situația modificării capitalurilor proprii să includă doar tranzacțiile cu asociații; introduce o nouă situație asupra rezultatului global care combină toate elementele de venituri și cheltuieli recunoscute în contul de profit și pierdere împreună cu "alte rezultate globale" (fie într-o singură situație, fie în două situații legate); și impune includerea unei a treia coloane în bilanț pentru a prezenta efectul retrărilor situațiilor financiare sau al aplicării retrospective a unei noi politici contabile la începutul primei perioade de comparație. Banca a efectuat modificările necesare asupra prezentării situațiilor sale financiare ale sale în 2009 și a ales să prezinte o singură situație pentru situația rezultatului global.

- **IAS 32 Instrumente financiare: prezentare și IAS 1 Instrumente financiare care pot fi lichidate înainte de scadența și obligații ce decurg din lichidare (modificat)**

Standardele au fost modificate pentru a permite o excepție cu arie de aplicabilitate limitată pentru instrumentele financiare care pot fi lichidate înainte de scadența ce pot fi clasificate drept capitaluri proprii, dacă sunt îndeplinite anumite criterii. Această modificare nu a avut niciun impact asupra situațiilor financiare.

- **IAS 23 Costurile îndatorării (revizuit)**

Tratamentul de referință în cadrul standardului existent de trecere pe cheltuieli a tuturor costurilor îndatorării este eliminat în cazul activelor beneficiare. Toate costurile îndatorării care sunt direct atribuibile achiziției sau construcției unui activ care se califică trebuie capitalizate. Un activ care se califică este un activ caruia îi este necesară o perioadă semnificativă de timp pentru a fi pregătit pentru utilizarea sa sau pentru vânzare. Această modificare nu a avut niciun impact asupra situațiilor financiare.

În mai 2008, IASB a emis prima culegere a modificărilor standardelor sale, în principal din dorința de a înlătura inconsecvențele și de a clarifica formularea. Datele intrării în vigoare a îmbunătățirilor sunt diferite, iar prima este pentru exercitiul financiar care începe la 1 ianuarie 2009.

- **IFRS 5 Active imobilizate detinute pentru vânzare și activități întrerupte**

Modificarea clarifică faptul că toate activele și pasivele filialei sunt clasificate drept detinute pentru vânzare, conform IFRS 5, chiar și atunci când entitatea va reține un interes care nu controlează în cadrul filialei după vânzare.

2. Politici contabile (continuare)

2.3 Modificările în politici contabile (continuare)

- **IFRS 7 Instrumente financiare: informatii de furnizat**
Aceasta modificare elimina referirile la „venitul total din dobanzi” drept componenta a costurilor de finantare.
- **IAS 1 Prezentarea situatiilor financiare**
Aceasta modificare clarifica faptul ca activele si pasivele clasificate drept detinute pentru vanzare in conformitate cu IAS 39 Instrumente financiare: recunoastere si evaluare, nu sunt clasificate automat drept circulante in bilant.
- **IAS 8 Politici contabile, modificari in estimarile contabile si erori**
Aceasta modificare clarifica faptul ca doar indrumarile de implementare care fac parte integranta dintr-un IFRS sunt obligatorii atunci cand se aleg politicile contabile.
- **IAS 10 Evenimente ulterioare datei bilantului**
Aceasta modificare clarifica faptul ca dividendele declarate dupa terminarea perioadei de raportare nu reprezinta obligatii.
- **IAS 16 Imobilizări corporale**
Aceasta modificare clarifica faptul ca elementele de imobilizări corporale deținute pentru închiriere care sunt vândute de obicei in cursul desfășurării activității după închiriere, sunt transferate la stocuri atunci când chiria încetează si sunt deținute pentru vânzare. Incasările din vânzare sunt prezentate ulterior ca venit. IAS 7 Situația fluxurilor de numerar este, de asemenea, revizuit, impunând ca plățile in numerar pentru producerea sau dobândirea acestor elemente sa fie clasificate ca flux de trezorerie din activitatea de exploatare. Incasările in numerar din chirii si vânzarea ulterioara a acestor active sunt, de asemenea, prezentate ca fluxuri de trezorerie din activitatea de exploatare.
- **IAS 18 Venituri din activitati curente**
Aceasta modificare inlocuieste termenul „costuri directe” cu „costuri ale tranzactiei”, dupa cum sunt definite in IAS 39.
- **IAS 19 Beneficiile angajatilor**
Aceasta modificare revizuieste definitia „costurilor serviciilor anterioare”, „rentabilitatea activelor planului”, beneficiilor „pe termen scurt” ale angajatilor si „alte beneficii pe termen lung” ale angajatilor, pentru a se concentra asupra momentului in care trebuie achitata datoria.
- **IAS 20 Contabilitatea subventiilor guvernamentale si prezentarea informatiilor legate de asistenta guvernamentala**
Imprumuturile acordate fara dobanda sau cu rate reduse ale dobanzii nu sunt exceptate de la prevederea de a calcula dobanda. Dobanzile vor fi calculate pentru imprumuturile acordate cu rate ale dobanzii sub nivelul pietii, in conformitate cu IAS 39. Diferenta dintre suma primita si cea actualizata este inregistrata in contabilitate drept subventie guvernamentala. Se va aplica prospectiv – pentru imprumuturile guvernamentale primite pe sau dupa 1 ianuarie 2009.

2. Politici contabile (continuare)

2.3 Modificările în politici contabile (continuare)

- **IAS 23 Costurile îndatorării**

Modificarea revizuieste definiția costurilor îndatorării pentru a consolida tipurile de elemente care sunt considerate componente ale „costurilor îndatorării” într-unul singur - cheltuiala cu dobanzile calculata folosind metoda ratei dobanzii efective, dupa cum este descris in IAS 39.

- **IAS 27 Situațiile financiare consolidate și individuale**

Atunci cand o societate-mama inregistreaza in contabilitate o filiala valoarea justa conform IAS 39 in situatiile sale financiare individuale, acest tratament continua atunci cand filiala este clasificata ulterior ca fiind detinuta pentru vanzare.

- **IAS 28 Investitii in entitatile asociate**

Aceasta interpretare clarifica faptul ca (i) in cazul in care un asociat este inregistrat in contabilitate la valoarea justa in conformitate cu IAS 39, se aplica doar cerinta IAS 28 de a prezenta natura si nivelul oricaror restrictii semnificative asupra capacitatii asociatului de a transfera fonduri catre entitate sub forma de numerar sau rambursare de imprumuturi si (ii) o investitie in entitatile asociate reprezinta un singur activ in scopul efectuării testării de depreciere – inclusiv orice reluare a deprecierei. Asadar, deprecierea nu este alocata separat fondului comercial inclus in fondul investitiilor si orice depreciere este reluata daca valoarea recuperabila a asociatului creste.

- **IAS 29 Raportarea financiara in economiile hiperinflationiste**

Aceasta modificare revizuieste referirea la exceptia de a evalua activele si pasivele la costul istoric, astfel incat mentioneaza imobiliarile corporale ca fiind un exemplu, mai degraba decat sa sugereze ca este o lista definitiva.

- **IAS 31 Interese in asocierile in participatie**

Aceasta modificare clarifica faptul ca, in cazul in care o asociatie in participatie este contabilizata la valoarea justa, in conformitate cu IAS 39, se aplica doar prevederile IAS 31 de a prezenta angajamentele asociatului si ale asocierii in participatie, precum si un rezumat al informatiilor financiare referitoare la active, pasive, venituri si cheltuieli.

- **IAS 34 Raportarea financiara interimara**

Aceasta modificare clarifica faptul ca rezultatul pe actiune este prezentat in situatiile financiare interimare daca o entitate se incadreaza in aria de aplicabilitate a IAS 33.

- **IAS 36 Deprecierea activelor**

Aceasta modificare clarifica faptul ca atunci cand se folosesc fluxurile de trezorerie actualizate pentru a estima „valoarea justa minus costurile vanzării” este necesara aceeași prezentare prevazuta atunci cand fluxurile de trezorerie actualizate sunt folosite pentru a estima „valoarea de utilizare”.

2. Politici contabile (continuare)

2.3 Modificările în politici contabile (continuare)

- **IAS 38 Imobilizari necorporale**

Cheltuielile cu reclama si activitatile promotionale sunt recunoscute drept cheltuieli atunci cand entitatea fie are drept de acces la bunuri, fie a primit serviciile.

Elimina referirea la faptul ca rareori, daca nu chiar niciodata, exista dovezi convingatoare pentru a sprijini o metoda de amortizare a imobilizarilor necorporale cu durata de viata determinata avand ca rezultat o valoare mai mica a amortizarii acumulate decat cea obtinuta aplicand metoda liniara, acceptand astfel, in realitate, utilizarea metodei unitatii de productie.

O cheltuiala inregistrata in avans poate fi recunoscuta in cazul in care plata a fost efectuata inaintea obtinerii dreptului de acces la bunuri sau primirii serviciilor.

- **IAS 39 Instrumente financiare: recunoastere si evaluare**

Clarifica faptul ca modificarea circumstantelor aferente instrumentelor derivate - in special instrumentelor derivate desemnate sau re-desemnate ca instrumente de acoperire impotriva riscurilor dupa inregistrarea initiala - nu sunt reclasificari. Astfel, instrumentele derivate pot fi fie eliminate din, sau incluse in clasificarea: „la valoarea justa prin contul de profit si pierdere”, dupa recunoasterea initiala.

In mod similar, atunci cand imobilizarile financiare sunt reclasificate in urma schimbarii politicilor contabile ale unei societati de asigurare in conformitate cu paragraful 45 al IFRS 4 Contracte de asigurare, aceasta este o schimbare a circumstantelor, nu o reclasificare.

Impune folosirea ratei dobanzii efective revizuite (si nu rata dobanzii efective initiale) atunci cand se reevalueaza un instrument de imprumut la incetarea contabilitatii de acoperire impotriva riscurilor a valorii juste.

- **IAS 40 Investitii imobiliare**

Revizuieste aria de aplicabilitate (si aria de aplicabilitate a IAS 16) astfel ca imobilul in constructie sau dezvoltare pentru o utilizare viitoare drept o investitie imobiliara este clasificat drept investitie imobiliara. Daca o entitate nu poate stabili valoarea justa a unei investitii imobiliare in constructie, inasa se asteapta sa poata stabili valoarea justa la finalizarea acesteia, investitia in constructie se va evalua la cost pana cand se poate stabili valoarea justa sau este finalizata constructia. Clarifica faptul ca valoare contabila a investitiei imobiliare detinute in leasing este evaluarea obtinuta, majorata cu orice datorie recunoscuta.

- **IAS 41 Agricultura**

Inlocuieste termenul „costuri cu punctul de vanzare” cu „costuri de vanzare”.

Elimina referirea la folosirea unei rate de actualizare inainte de impozitare pentru a stabili valoarea justa, permitand astfel folosirea unei rate de actualizare inainte sau dupa impozitare, in functie de metodologia de evaluare aplicata.

Elimina interdictia de a tine cont de fluxurile de trezorerie care rezulta din orice transformari suplimentare atunci cand se estimeaza valoarea justa. In schimb, se tine cont de fluxurile de trezorerie despre care se asteapta sa fie generate in "cea mai relevanta piata".

2. Politici contabile (continuare)**2.4 Politici contabile semnificative****a. Conversia valutei străine**

Tranzacțiile în valuta sunt înregistrate la cursul de schimb de la data tranzacției. La data bilanțului, activele și datoriile monetare denumite în valuta sunt convertite folosind cursul de schimb de închidere.

Ratele de schimb la sfârșitul anului și ratele medii pe an au fost:

	2009		2008	
	USD	Euro	USD	Euro
Media perioadei	11.1134	15.5248	10.3895	15.2916
Finele anului	12.3017	17.6252	10.4002	14.7408

Diferențele de curs care provin din decontarea tranzacțiilor la cursuri diferite de cele de la data tranzacției, precum și diferențele de curs valutar nerealizate din active și datorii monetare în valuta străină nesoluționate sunt recunoscute în situația rezultatului global .

Activele și datoriile nemonetare înregistrate la costul istoric denumite în valută străină sunt convertite folosind cursul de schimb la data tranzacției inițiale.

b. Datorii către bănci

Acestea sunt prezentate la costul amortizat, minus provizioanele pentru depreciere.

c. Credite și avansuri emise de către Bancă

Creditele emise de către Bancă reprezintă credite la care fondurile sunt remise debitorului și sunt recunoscute în bilanț atunci când fondurile sunt puse la dispoziția debitorilor. Aceste credite sunt recunoscute inițial la valoarea justă a fondurilor acordate, și sunt ulterior evaluate la costul amortizat folosind metoda ratei efective a dobânzii.

Banca prezintă informația referitoare la portofoliul de credite și provizionul pentru deprecierea creditelor în baza următoarei clasificări a clienților:

- persoane juridice
- persoane fizice.

d. Deprecierea creditelor

Dacă există o dovadă obiectivă că Banca nu va putea recupera toate sumele scadente (suma creditului și dobânda) conform termenilor contractuali inițiali ai creditului / creanțelor privind leasing-ul financiar, aceste credite sunt considerate depreciate. Valoarea pierderii din depreciere reprezintă diferența între valoarea de bilanț a creditului / creanțelor privind leasing-ul financiar și valoarea prezentă a fluxurilor de trezorerie viitoare actualizate la rata efectivă inițială a dobânzii sau este diferența între valoarea de bilanț a creditului / creanțelor privind leasing-ul financiar și valoarea justă a gajului, dacă împrumutul / creanțele privind leasing-ul financiar dispun de gaj și executarea acestuia este probabilă.

2. Politici contabile (continuare)

2.4 Politici contabile semnificative (continuare)

d. Deprecierea creditelor (continuare)

Deprecierea valorii și nerecuperabilitatea sunt evaluate și recunoscute separat pentru creditele și creanțele semnificative din punct de vedere individual, și la nivel de portofoliu pentru un grup de credite și creanțe similare ce nu sunt identificate individual ca fiind depreciate valoric. Dacă Banca determină că nu există nici o dovadă obiectivă de deteriorare a valorii unui activ financiar evaluat separat, semnificativ sau nu, ea include acest activ în grupa activelor financiare cu caracteristici similare ale riscului de credit, și estimează pentru acestea un provizion colectiv pentru deteriorarea valorii. Activele, care sunt estimate individual pentru depreciere a valorii și pentru care este sau continue a fi recunoscută pierderea din deprecierea valorii, nu sunt incluse în estimarea colectiva a deprecierei valorii.

Valoarea curentă a fluxurilor de numerar viitoare estimate este actualizată cu rata efectivă a dobânzii inițiale a activului financiar. Dacă creditul are o rată a dobânzii variabilă, rata discountului pentru estimarea pierderii din deprecierea valorii este rata curentă a dobânzii efective.

Valoarea de bilanț a unui activ este redusă la valoarea sa recuperabilă estimată prin recunoașterea în situația rezultatului global a provizionului pentru deprecierea creditului. Casarea este efectuată când creditul este considerat nerecuperabil, în întregime sau parțial. Casările sunt reduse din provizioanele stabilite anterior și în același timp reduc suma creditului. Recuperările de credite casate în perioadele anterioare sunt incluse în venituri prin intermediul mișcării în provizionul pentru deprecierea valorii.

Dacă valoarea deprecierei scade ulterior datorită unui eveniment survenit după casare, diminuarea provizionului se recunoaște prin micșorarea provizionului pentru pierderile din credite.

În scopul evaluării colective a deprecierei, activele financiare sunt grupate în baza criteriilor interne ale Băncii de grupare a creditelor care țin cont de caracteristicile riscului de credit așa ca industria, tipul gajului, statutul anterior și alți factori relevanți. Fluxurile viitoare de numerar pentru un grup de active financiare care sunt evaluate colectiv pentru depreciere sunt estimate în baza experienței anterioare cu activele ce au caracteristici ale riscului de credit similare cu cele din grup. Metodologia și presupunerile folosite pentru estimarea fluxurilor viitoare de numerar sunt revizuite periodic pentru a reduce orice diferențe între pierderea estimată și pierderea reală.

e. Credite renegotiate

Când este posibil Banca încearcă să restructureze creditele, decât să ia în posesie gajul. Aceasta poate implica extinderea graficului de plată și renegocierea condițiilor de creditare. Odată ce au fost renegociate condițiile de creditare, creditul nu mai este considerat restant. Conducerea Băncii revizuire în mod continuu creditele renegotiate pentru a se asigura că toate cerințele sunt respectate și plățile ulterioare vor avea loc. Creditele continuă să fie obiectul unei evaluări individuale sau colective a deprecierei.

2. Politici contabile (continuare)

2.4 Politici contabile semnificative (continuare)

f. Active deținute pentru vânzare

Un activ financiar este clasificat ca deținut pentru vânzare dacă este achiziționat cu scopul principal de a fi vândut în termen scurt sau dacă face parte dintr-un portofoliu de instrumente financiare identificabile care sunt administrate împreună și pentru care există o tendință actuală de prelevare de beneficii pe termen scurt. Acestea sunt înregistrate în situația poziției financiare la valoarea justă, modificarea valorii juste din data comercializării și data cumpărării sunt recunoscute în situația rezultatului global drept "Alte venituri operaționale".

g. Investiții financiare

Investiții păstrate până la scadență

Investițiile păstrate până la scadență sunt active financiare cu achități fixe sau determinabile și cu scadențe fixe pentru care Conducerea Băncii are intenția pozitivă și abilitatea de a le păstra până la maturitate. După recunoașterea inițială, investițiile păstrate până la scadență sunt înregistrate la cost amortizat, folosind metoda ratei efective a dobânzii, minus provizionul pentru depreciere. Costul amortizat se calculează luând în considerație discountul sau prima la cumpărare și comisioanele care sunt parte integră a dobânzii efective. Amortizarea se include în "Venituri aferente dobânzilor și alte venituri" în situația rezultatului global. Pierderile cauzate de deprecierea acestor investiții sunt recunoscute în situația rezultatului global ca "Pierderi din deprecierea investițiilor financiare".

Active financiare disponibile pentru vânzare

Toate activele financiare ce nu sunt clasificate ca păstrate până la scadență sunt recunoscute ca disponibile pentru vânzare. Toate achizițiile și vânzările de investiții ce prevăd livrarea într-un interval de timp prevăzut de reglementări sau de practicile de piață sunt recunoscute la data decontării. Activele financiare disponibile pentru vânzare sunt recunoscute la cost (inclusiv costurile de tranzacții), așa cum valoarea justă nu poate fi determinată.

2. Politici contabile (continuare)

2.4 Politici contabile semnificative (continuare)

h. Imobilizări corporale

Imobilizările corporale sunt înregistrate la valoarea costului minus uzura acumulată și pierderile din deprecierea valorii.

Cheltuielile de reparație și întreținere sunt incluse în cheltuieli operaționale în perioada apariției lor. Investițiile ulterioare aferente imobilizărilor corporale sunt recunoscute ca active doar atunci când investiția îmbunătățește condiția activului peste valoarea estimată inițial.

Acolo unde valoarea de bilanț a unui activ este mai mare decât valoarea recuperabilă estimată, activul este depreciat la valoarea recuperabilă. Câștigurile și pierderile din vânzarea imobilizărilor corporale sunt determinate prin referință la valoarea de bilanț și sunt înregistrate ca venituri sau cheltuieli.

Uzura este calculată prin metoda casării liniare pe toată durata de funcționare utilă estimată a activului conform tabelului următor:

Tipul activului	Ani
Clădiri	40-45
Bancomate	10
Echipamente și instalații	5-15
Calculatoare	3
Vehicule	5-8

i. Imobilizări necorporale

Imobilizările necorporale reprezintă cheltuielile de achiziție a programelor informatice și sunt amortizate prin metoda casării liniare în baza duratei de exploatare estimate care variază între 1 an și 20 ani.

Acolo unde valoarea de bilanț a unui activ este mai mare decât valoarea recuperabilă estimată, activul este depreciat la valoarea recuperabilă.

j. Împrumuturi

Împrumuturile sunt recunoscute inițial la cost, calculat ca valoarea încasărilor minus costurile de tranzacție aferente. Ulterior împrumuturile sunt evaluate la costul amortizat iar orice diferență între încasările nete și valoarea de răscumpărare este recunoscută în situația rezultatului global pentru perioada trecută până la maturitate folosind metoda ratei efective a dobânzii.

k. Compensarea activelor și datoriilor financiare

Activele și datoriile financiare sunt compensate iar suma netă este raportată în situația poziției financiare atunci când exista o obligație legală cu privire la compensarea sumelor recunoscute și există intenția de realizare sau de compensare a acestora pe o bază netă sau de realizare a activului și de decontare a datoriei simultan.

l. Contracte de vânzare și re-procurare

Valorile mobiliare vândute cu semnarea simultană a unui angajament de răscumpărare la o dată viitoare specificată (contracte repo) continuă să fie recunoscute în bilanț ca valori mobiliare și să fie evaluate în conformitate cu politicile contabile respective. Datoria pentru sumele primite în cadrul acestor contracte este inclusă în datorii către bănci și alte instituții financiare. Diferența între prețul de vânzare și de re-achiziție este tratată drept cheltuielă cu dobânda folosind metoda ratei efective a dobânzii. Activele achiziționate printr-un angajament corespondent de a revinde la o dată viitoare specificată (contracte repo reluate) sunt înregistrate drept credite și avansuri acordate altor bănci sau clienți, după caz.

2. Politici contabile (continuare)

2.4 Politici contabile semnificative (continuare)

m. Contracte de garanție financiară

Contractele de garanție financiară sunt contracte care obligă emitentul să efectueze plăți specifice pentru a rambursa posesorului o pierdere pe care o suportă deoarece un debitor nu și-a achitat datoria la timp în conformitate cu stipulările instrumentului de datorie. Asemenea garanții financiare sunt oferite băncilor, instituțiilor financiare și altor entități din partea clienților pentru a asigura împrumuturi, overdraft-uri și alte facilități bancare.

Inițial garanțiile financiare sunt recunoscute în situațiile financiare la valoare justă la data la care garanția a fost emisă. Ulterior recunoașterii inițiale, datoriile Băncii sunt estimate ca cea mai mare valoare dintre valoarea inițială minus amortizarea calculată pentru recunoașterea în situația rezultatului global a comisionului încasat conform metodei liniare pe durata de viață a garanției, și cea mai bună estimare a cheltuielilor necesare pentru achitarea oricărei datorii apărute la data bilanțului. Determinarea acestor estimări se bazează atât pe experiența anterioară în tranzacții similare și pierderi precedente, cât și pe deciziile Conducerii Băncii. Orice majorare a datoriilor legate de aceste garanții se reflectă în situația rezultatului global în nota cheltuielilor operaționale.

n. Recunoașterea veniturilor și cheltuielilor

Veniturile și cheltuielile aferente dobânzilor sunt recunoscute în situația rezultatului global pentru toate instrumentele purtătoare de dobândă, inclusiv pentru creditele clasificate ca ne-performante, pe baza principiului de specializare a exercițiului folosind metoda ratei efective a dobânzii. Veniturile din dobânzi includ cupoanele câștigate din valorile mobiliare investiționale și deținute pentru vânzare cu venit fix precum și discounturile calculate, primele aferente hârtiilor de valoare de stat și alte instrumente similare.

Onorariile și costurile directe referitoare la originea creditelor sunt amânate și amortizate la venitul din dobânzi pe parcursul perioadei creditului utilizând metoda liniară, care se aproximează la metoda ratei efective a dobânzii.

Veniturile din comisioanele și spezele bancare pentru diverse servicii bancare sunt înregistrate ca venituri la momentul efectuării tranzacțiilor. Dividendele sunt recunoscute la momentul la care este stabilit dreptul acționarilor de a primi sumele respective.

o. Numerar și echivalente de numerar

În scopul întocmirii situației fluxurilor de trezorerie, numerarul și echivalentul de numerar cuprind numerarul din casierie, conturile curente și plasamentele pe termen scurt la alte bănci, hârtiile de valoare de stat și alte investiții pe termen scurt, cu lichiditate înaltă, cu o scadență mai mică de 90 de zile de la data achiziției.

p. Datorii și active contingente

Datoriile contingente nu sunt recunoscute în situațiile financiare, dar sunt prezentate în note, cu excepția cazurilor în care posibilitatea unei ieșiri de beneficii economice este îndepărtată.

Activele contingente nu sunt recunoscute în situațiile financiare, dar sunt dezvăluite când o intrare de beneficii este probabilă.

q. Provizioane

Banca recunoaște provizioanele atunci când are o obligație prezentă legală sau implicită de a transfera beneficiile economice ca rezultat a unor evenimente trecute și atunci când o estimare rezonabilă a obligației poate fi făcută.

2. Politici contabile (continuare)

2.4 Politici contabile semnificative (continuare)

r. Costuri ale pensiilor și beneficiile angajaților

Banca efectuează contribuții către fondurile înființate în Republica Moldova pentru pensii, asistentă medicală și beneficii aferente șomajului calculate în baza de salarii ale tuturor angajaților Băncii. Banca nu participă la nici un alt plan cu beneficii definite sau de pensionare și nu are nici o obligație de a oferi alte beneficii foștilor sau actualilor angajați.

s. Active luate în posesie

Activele luate în posesie includ gajul aferent creditelor neperformante. Ele sunt inițial recunoscute la cost și ulterior sunt evaluate la valoarea cea mai mică dintre cost și valoarea realizabilă netă.

t. Părți afiliate

Părțile sunt considerate a fi afiliate dacă una din ele are capacitatea de a o controla sau de a o influența semnificativ pe cealaltă în luarea deciziilor financiare și operaționale.

Tranzacțiile între părți afiliate reprezintă un transfer de resurse sau obligații între părți afiliate indiferent dacă implică un preț sau nu.

u. Impozitare

Un provizion este constituit pentru toate obligațiile probabile de impozitare derivând din legislația națională în vigoare.

Diferențele între raportarea financiară conform SIFR și reglementările fiscale locale dau naștere la diferențe între valoarea de bilanț a anumitor active și datorii și baza lor fiscală. Impozitul amânat este calculat folosind metoda obligațiilor, pentru toate diferențele temporare care apar între baza fiscală a activelor și datoriilor și valoarea lor de bilanț folosită pentru raportarea financiară. Activele și datoriile privind impozitul amânat sunt calculate utilizând ratele de impozitare care se estimează că vor fi aplicate în anii în care activele sunt realizate sau datoriile sunt decontate, pe baza ratelor de impozitare care au fost aprobate sau aprobate substanțial la data bilanțului.

Activele privind impozitul amânat sunt recunoscute pentru toate diferențele temporare deductibile, activele și datoriile neutilizate privind impozitul pe venit în măsura în care există probabilitatea unui profit impozabil disponibil, din care să se utilizeze toate diferențele temporare deductibile pentru acoperirea activelor și datoriilor neutilizate privind impozitul pe venit.

v. Recunoașterea și anularea recunoașterii instrumentelor financiare

Banca recunoaște un activ financiar sau o datorie financiară în situația poziției financiare doar în cazul în care Banca devine parte a unui acord contractual cu privire la instrument. Toate tranzacțiile ordinare de vânzare și cumpărare a activelor financiare sunt recunoscute la data decontării, adică la dată când activul este livrat Băncii sau de către Bancă. Tranzacțiile ordinare de vânzare și cumpărare sunt procurări sau vânzări de active financiare care solicită livrarea activului pe parcursul perioadei stabilite de regulile sau convențiile pieții.

2. Politici contabile (continuare)

2.4 Politici contabile semnificative (continuare)

v. Recunoașterea și anularea recunoașterii instrumentelor financiare (continuare)

Recunoașterea unui activ financiar este anulată în cazurile când:

- Dreptul de primire a fluxului de numerar aferent activului a expirat;
- Banca menține dreptul de primire a fluxului de numerar aferent activului, dar și-a asumat obligația de a le achita pe deplin, fără tergiversări semnificative, unei părți terțe în cadrul unui acord de intermediere; sau
- Banca și-a transferat drepturile de a primi fluxul de numerar aferent activului și fie (a) a transferat substanțial toate riscurile și beneficiile activului, sau (b) nu a transferat și nu a menținut substanțial toate riscurile și beneficiile aferente activului, dar a transferat controlul asupra activului.

În cazul în care Banca nici nu transferă, nici nu păstrează marea majoritate a riscurilor și beneficiilor activului financiar activul este recunoscut proporțional cu continuarea implicării sale. Continuarea implicării entității în forma garantării activului transferat, măsura în care entitatea continuă să se implice este valoarea mai mică între valoarea activului și valoarea maximă a contravalorii primite pe care entitatea ar putea fi nevoită să o achite.

Recunoașterea unei datorii financiare este anulată în cazul în care obligația aferentă acesteia este reziliată, anulată sau expirată.

w. Leasing operațional – Banca drept locatar

Leasingul unde locatorul păstrează în mod substanțial toate riscurile și beneficiile aferente proprietății bunului cumpărat în leasing este clasificat ca leasing operațional. Plățile de leasing în cazul unui leasing operațional sunt recunoscute ca o cheltuială în situația rezultatului global, liniar de-a lungul termenului de leasing.

x. Evenimente ulterioare datei bilanțului

Evenimentele ulterioare datei bilanțului sunt reflectate în situațiile financiare în caz că furnizează informații suplimentare despre situația Băncii la data bilanțului (evenimente ce necesită ajustări), sau indica faptul că ipoteza continuității exploatarii nu este adecvată. Evenimentele ulterioare ce nu necesită ajustări sunt prezentate în note, în cazul în care sunt semnificative.

2. Politici contabile (continuare)

2.5 Standarde și interpretări emise dar care încă nu au intrat în vigoare

Câteva noi standarde și interpretări ce au fost publicate sunt obligatorii pentru exercițiile financiare ale Băncii cu începere de la 1 ianuarie 2009 sau pentru perioade ulterioare și pe care Banca nu le-a adoptat anterior acestei date:

- **IFRIC 17 Distribuirea activelor non-financiare către proprietari**
Aceasta interpretare intra in vigoare pentru perioade anuale începând pe sau după 1 iulie 2009, fiind permisa aplicarea timpurie. Interpretarea oferă îndrumare asupra modului de contabilizare a distribuiri fluxurilor nemonetare către proprietari. Interpretarea clarifica momentul in care poate fi recunoscuta o datorie, modalitatea de evaluare a acesteia si activul conex, precum si momentul in care activul si datoria pot fi derecunoscute. Banca nu se așteaptă ca IFRIC 17 să aibă un impact asupra situațiilor financiare, deoarece Banca nu a făcut nici-o distribuire a fluxurilor nemonetare către asociați in trecut.
- **IFRIC 19 Stingerea datoriilor financiare prin instrumente de capitaluri proprii**
Aceasta interpretare intra in vigoare pentru perioade anuale începând pe sau după 1 iulie 2010. Aceasta interpretare prezintă tratamentul contabil atunci când exista o renegociere între entitate si creditor referitor la termenul datoriei financiare, iar creditorul convine sa accepte instrumentul de capitaluri proprii al entității pentru a deconta datoria financiara in totalitate sau in parte. IFRIC 19 clarifica faptul ca instrumentele de capitaluri proprii respective reprezintă "contravaloare plătită" in conformitate cu alineatul 41 din IAS 39. Drept urmare, datoria financiară este de recunoscută iar instrumentele de capitaluri proprii emis este tratat ca o contravaloare plătită pentru stingerea datoriei financiare respective. Banca nu se așteaptă ca modificarea să aibă un impact asupra poziției financiare sau performanței Băncii.
- **IFRIC 14 Plata in avans a unei cerințe minime de finanțare (modificat)**
Modificarea intra in vigoare pentru perioade anuale începând pe sau după 1 ianuarie 2011. Scopul acestei modificări a fost de a permite entităților să recunoască anumite plăți efectuate in avans in mod voluntar pentru contribuția la cerințele minime de finanțare drept activ. Aplicarea prematura este acceptata si trebuie aplicata retrospectiv. Banca nu se așteaptă ca modificarea să aibă un impact asupra poziției financiare sau performanței Băncii.
- **IFRS 3 Combinări de întreprinderi (revizuit) si IAS 27 Situații financiare consolidate si individuale (modificat)**
Revizuirea si modificarea intra in vigoare pentru perioade anuale începând pe sau după 1 iulie 2009. IFRS 3 revizuit introduce o serie de modificări in contabilitatea combinărilor de întreprinderi care vor avea un impact asupra sumei fondului comercial recunoscut, asupra rezultatelor raportate in perioada in care are loc o achiziție, si asupra rezultatelor viitoare raportate. Aceste modificări includ: recunoașterea in contul de profit si pierdere a costurilor referitoare la achiziție si recunoașterea modificărilor ulterioare ale valorii juste a componentelor contingente ale costului achiziției in contul de profit si pierdere (si nu prin ajustarea fondului comercial). IAS 27 modificat prevede ca o modificare a procentului de deținere al unei filiale sa fie contabilizata drept o tranzacție de capitaluri proprii. Astfel, o asemenea modificare nu va avea niciun impact asupra fondului comercial, si nici nu va da naștere la un câștig sau la o pierdere. Mai mult, standardul modificat schimba contabilitatea pentru pierderile suportate de filiala, precum si pentru pierderea controlului asupra unei filiale. Modificările introduse de IFRS 3 (revizuit) si IAS 27 (modificare) trebuie aplicate prospectiv.

2. Politici contabile (continuare)

2.5 Standarde și interpretări emise dar care încă nu au intrat în vigoare (continuare)

- **IAS 39 Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare (modificat) – elementele acoperite eligibile**
Modificarea intra în vigoare pentru perioade anuale începând pe sau după 1 iulie 2009. Modificarea clarifică faptul că entitatea are dreptul de a desemna o parte a modificării valorii juste sau a variabilității fluxurilor de numerar privind un instrument financiar drept element acoperit împotriva riscurilor. Acesta prezintă, de asemenea, desemnarea inflației ca risc acoperit sau porțiune acoperită în anumite situații. Banca nu se așteaptă ca modificarea să aibă vreun impact asupra poziției financiare sau a performanței Băncii, deoarece aceasta nu a realizat nici-o astfel de acoperire.
- **IFRS 9 Instrumente financiare – Active financiare Etapa 1, clasificare și evaluare**
Noul standard intră în vigoare pentru perioade anuale începând pe sau după 1 ianuarie 2013. Etapa 1 a acestui nou IFRS introduce noi cerințe pentru clasificarea și evaluarea activelor financiare. Este permisă adoptarea timpurie. Banca este în prezent în curs de a evalua impactul noului standard asupra poziției financiare sau a performanței Băncii.
- **IFRS 2 Tranzacții de plată bazate pe acțiuni cu plată reglată prin numerar ale Grupului (modificat)**
Modificarea intra în vigoare pentru perioade anuale începând pe sau după 1 ianuarie 2010. Această modificare clarifică contabilitatea pentru tranzacțiile de plată bazate pe acțiuni cu plată reglată prin numerar și modul în care asemenea tranzacții vor fi organizate în situațiile financiare individuale ale filialei. Banca nu se așteaptă ca această modificare să aibă vre-un impact asupra poziției financiare sau a performanței Băncii.
- **IAS 32 Clasificarea emisiunilor de drepturi (modificat)**
Modificarea este în vigoare pentru perioade anuale începând pe sau după 1 februarie 2010. Această modificare se referă la emisiunile de drepturi oferite pentru o sumă fixă în valuta care au fost tratate în actualul standard ca datorii derivate. Modificarea prevede că, dacă sunt îndeplinite anumite criterii, acestea ar trebui să fie clasificate drept capital propriu indiferent de moneda în care este exprimat prețul de exercitare. Modificarea se va aplica retrospectiv. Banca nu se așteaptă ca această modificare să aibă un impact asupra poziției financiare sau performanței Băncii.
- **IAS 24 Prezentarea informațiilor privind părțile afiliate (revizuit)**
Revizuirea intra în vigoare pentru perioade anuale începând pe sau după 1 ianuarie 2011. Aceasta revizuire se referă la judecățile necesare pentru a evalua dacă un guvern și entitățile despre care entitatea raportoare cunoaște ca se afla sub controlul guvernului respectiv sunt considerate un client unic. Pentru a evalua aceasta, entitatea raportoare va lua în considerare nivelul integrării economice dintre aceste entități. Este permisă aplicarea timpurie, iar adoptarea se va aplica retrospectiv. Banca nu se așteaptă ca aceasta modificare să afecteze poziția financiară sau performanța Băncii.
- **IFRS 1 Excepții suplimentare pentru entitățile care adoptă pentru prima dată IFRS (modificat)**
Aceste modificări intra în vigoare pentru perioade anuale începând pe sau după 1 ianuarie 2010. Aceasta interpretare nu a fost încă adoptată de UE. Banca nu se așteaptă ca aceasta modificare să aibă un impact asupra poziției financiare sau performanței Băncii.
În aprilie 2009, IASB a emis cea de-a doua culegere a modificărilor standardelor sale, în principal din dorința de a înlătura inconsecvențele și de a clarifica formularea. Datele intrării în vigoare a îmbunătățirilor sunt diferite și cea mai timpurie dată este prevăzută pentru exercițiul financiar începând pe 1 iulie 2009.

2. Politici contabile (continuare)

2.5 Standarde și interpretări emise dar care încă nu au intrat în vigoare (continuare)

- **IFRS 2 Plata pe baza de acțiuni**, in vigoare pentru perioade anuale începând pe sau după 1 iulie 2009. Clarifica faptul ca aportul unei întreprinderi la formarea unei asocieri in participație și a unor combinări sub control comun nu se afla in aria de aplicabilitate a IFRS 2, cu toate ca sunt in afara ariei de aplicabilitate a IFRS 3 (revizuit). Daca o entitate aplica IFRS 3 (revizuit) pentru o perioada anterioara, modificarea se va aplica si pentru perioada anterioara respectiva
- **IFRS 5 Active imobilizate deținute pentru vânzare și activitatea întrerupte**, in vigoare pentru perioade anuale începând pe sau după 1 ianuarie 2010. Clarifica faptul ca informațiile de furnizat impuse cu privire la activele imobilizate și grupurile destinate cedării clasificate ca deținute pentru vânzare sau ca activitatea întrerupte sunt numai cele prevăzute în IFRS 5. Cerințele referitoare la informațiile de furnizat impuse de alte IFRS se aplica numai daca sunt cerute in mod specific pentru activele imobilizate sau activitățile întrerupte respective.
- **IFRS 8 Segmente operaționale**, in vigoare pentru perioade anuale începând pe sau după 1 ianuarie 2010. Clarifica faptul ca activele și pasivele segmentului trebuie raportate numai atunci când activele și pasivele respective sunt incluse în evaluările aplicate de organul de decizie general.
- **IAS 1 Prezentarea situațiilor financiare**, in vigoare pentru perioade anuale începând pe sau după 1 ianuarie 2010. Termenele unei datorii care ar putea avea ca rezultat, in orice moment, decontarea acesteia prin emiterea unor instrumente de capitaluri proprii la alegerea contrapartidei, nu afectează clasificarea sa.
- **IAS 7 Situațiile fluxurilor de trezorerie**, in vigoare pentru perioade anuale începând pe sau după 1 ianuarie 2010. Prevede in mod explicit ca numai cheltuielile care au ca rezultat recunoașterea unui activ pot fi clasificate drept flux de trezorerie din activități de investiții. Aceasta modificare va avea impact asupra prezentării, in situațiile financiare, situației fluxurilor de trezorerie ale contravalorilor contingente in cadrul combinărilor de întreprinderi finalizate in 2009 la decontarea in numerar.
- **IAS 17 Contracte de leasing**, in vigoare pentru perioade anuale începând pe sau după 1 ianuarie 2009. Modificarea elimina îndrumările specifice referitoare la clasificarea terenurilor drept leasing astfel incit rămâne numai îndrumarea generala.
- **IAS 18 Venituri**, Comitetul a adăugat îndrumări (care însoțesc standardul) pentru a determina daca o entitate acționează in calitate de mandant sau de mandatar. Caracteristicile care trebuie luate in considerare sunt daca entitatea:
 - Are responsabilitatea principala de a furniza bunuri sau servicii
 - Prezintă un risc de inventariere
 - Este precauta atunci când stabilește prețurile
 - Prezintă risc de credit
- **IAS 36 Deprecierea activelor**, in vigoare pentru perioade anuale începând pe sau după 1 ianuarie 2010. Modificarea a clarificat faptul ca cea mai mare unitate pentru care este permisa alocarea fondului comercial obținut in cadrul unei combinări de întreprinderi este segmentul de operare definit in IFRS 8 înainte de agregare pentru raportare.

2. Politici contabile (continuare)

2.5 Standarde și interpretări emise dar care încă nu au intrat în vigoare (continuare)

- **IAS 38 Imobilizări necorporale**, in vigoare pentru perioade anuale începând pe sau după 1 iulie 2009. Clarifica faptul ca, daca o imobilizare necorporala obținuta in cadrul unei combinări de întreprinderi este identificabila numai împreuna cu o alta imobilizare necorporala, dobânditorul poate recunoaște categoria de imobilizări necorporale ca un singur activ, daca activele individuale au durate de viața similare. De asemenea, clarifica faptul ca tehnicile de evaluare prezentate pentru stabilirea valorii juste a imobilizărilor necorporale obținute in cadrul unei combinări de întreprinderi, care nu sunt tranzacționate pe o piața activa, sunt numai cu titlu de exemplu si nu restricționează metodele care pot fi folosite. Daca o entitate aplica IFRS 3 (revizuit) pentru o perioada anterioara, modificarea se va aplica si pentru perioada anterioara respectiva.
- **IAS 39 Instrumente financiare: recunoaștere si evaluare**, in vigoare pentru perioade anuale începând pe sau după 1 ianuarie 2010. Modificarea clarifica faptul ca:
 - Se considera că o opțiune de plata in avans este strâns legata de contractul gazda atunci când prețul de exercitare a unei opțiuni de plata in avans returnează creditorului pana la valoarea prezenta aproximativa a dobânzii pierdute pentru restul perioadei a contractului gazda.
 - Excepția privind aria de aplicabilitate pentru contractele semnate între un dobânditor si un vânzător in cadrul unei combinări de întreprinderi pentru a cumpăra sau a vinde o entitate dobândita la o data ulterioara se aplica numai pentru contractele forward angajante, nu pentru contractele cu instrumente derivate in cadrul cărora fiecare dintre părți trebuie sa ia, in continuare, noi masuri (aplicabila pentru toate contractele neexpirate valabile in perioade anuale începând pe sau după 1 ianuarie 2010)
 - Câștigurile si pierderile din acoperirile împotriva riscurilor asociate fluxurilor de trezorerie ale unei tranzacții previzionate care are ca rezultat ulterior recunoașterea unui instrument financiar sau din acoperirile împotriva riscurilor asociate fluxurilor de trezorerie ale instrumentelor financiare recunoscute ar trebui reclasificate in perioada in care acoperirea previzionata împotriva riscurilor asociate fluxurilor de trezorerie afectează profitul sau pierderea (aplicabila pentru toate contractele neexpirate valabile in perioade anuale începând pe sau după 1 ianuarie 2010)
- **IFRIC 9 Reevaluarea instrumentelor derivate incorporate**, in vigoare pentru perioade anuale începând pe sau după 1 iulie 2009. Comitetul a modificat alineatul privind aria de aplicabilitate din IFRIC 9 pentru a clarifica faptul ca acesta nu se aplica pentru eventualele reevaluări la data achiziției, pentru instrumentele derivate incorporate incluse in contractele obținute in cadrul unei combinări între entitatea sau întreprinderi aflate sub control comun sau prin formarea unei asocieri in participație. Daca o entitate aplica IFRS 3 (revizuit) pentru o perioada anterioara, modificarea se va aplica si pentru perioada anterioara respectiva.
- **IFRIC 16 Acoperirea împotriva riscurilor a unei investiții nete într-o operațiune din străinătate**, in vigoare pentru perioade anuale începând pe sau după 1 ianuarie 2009. Modificarea prevede ca, in cazul unei acoperiri împotriva riscurilor a unei investiții nete într-o operațiune din străinătate, instrumentele de acoperire împotriva riscurilor care se califica pot fi deținute de orice entitate sau entitatea din cadrul unui grup, inclusiv de operațiunea din străinătate in sine, in măsura in care cerințele IAS 39 privind scopul, documentația si eficacitatea care se refera la acoperirea împotriva riscurilor a unei investiții nete sunt îndeplinite.

3. Informație aferentă segmentelor

(i) Segmente geografice

Tablelul de mai jos prezintă cele mai mari expuneri ale Băncii la riscul de credit, la valoarea lor contabilă împărțite pe regiuni geografice la 31 decembrie 2009. În acest tabel, Banca a alocat expunerile pe regiuni în conformitate cu țara de domiciliu a partenerilor săi.

Concentrarea geografică a activelor și datoriilor Băncii este prezentată mai jos:

	2009		2008	
	Total active MDL'000	Total datorii MDL'000	Total active MDL'000	Total datorii MDL'000
Moldova	4,736,653	4,270,101	3,404,977	2,702,857
Germania	232,719	-	49,860	-
Marea Britanie	6,819	-	7,457	-
Rusia	3,053	1	2,690	-
SUA	141,708	-	57,912	-
Austria	1,198	-	612	-
România	627	388	126	-
Belarus	115	-	249	-
Belgia	57	-	189	-
Alte țări	927	225	87	7,016
	5,123,876	4,270,715	3,524,159	2,709,873

(ii) Segmente de afaceri

Banca își desfășoară operațiunile într-un singur segment de afaceri, cel al operațiunilor financiar – bancare și activitățile sale sunt concentrate exclusiv în Republica Moldova.

4. Numerar

	2009	2008
	MDL'000	MDL'000
Numerar	359,959	412,639
Cecuri de călătorie	206	348
Altele	40	41
	360,205	413,028

5. Conturi la Banca Națională

	2009	2008
	MDL'000	MDL'000
Cont curent	57,180	237,856
Rezerve obligatorii VLC	109,118	193,140
Overnight	120,000	-
	286,298	430,996

Cont curent și rezervele obligatorii

În scopul asigurării lichidității Banca Națională a Moldovei (BNM) cere băncilor comerciale să mențină o rezerva calculată ca un anumit procent din fondurile medii atrase pe parcursul ultimelor 15 zile în conturile de depozit și alte pasive similare. Conform deciziei Nr 85 a Consiliului Administrativ a BNM dată din 15 aprilie 2004, metoda de calcul și menținere a rezervelor obligatorii sa modificat. Fondurile atrase în (MDL) și în moneda neconvertibilă sunt rezervate în MDL. Fondurile atrase în valuta străină sunt rezervate în dolari SUA de la mijloacele atrase în USD și în alte valute liber convertibile și în EURO – de la mijloacele atrase în EUR. La data de 31 decembrie 2009 rata de calcul al volumului de rezerva minim în toate monedele a fost 8.0% (31 decembrie 2008: 17.5%).

Banca își menține rezervele sale obligatorii într-un cont curent deschis la BNM în valoare de 8% din fondurile atrase în Lei Moldovenești și valută neconvertibilă. 8% din fondurile denominate în USD și EUR și alte VLC sunt păstrate într-un cont de rezervă obligatorie special la BNM.

Dobânda oferită de către BNM pentru fondurile conturilor rezervelor obligatorii pe parcursul anului 2009 a variat între 0.22% - 1.04 % pe an la rezervele în valută străină (2008: 0.42% - 0.82%) și 2.0% la rezervele în MDL (2008: 2.0%). Rezervele obligatorii în USD, EUR și alte valute liber convertibile sunt deținute în conturile Nostro ale BNM la băncile corespondente din țările OCDE. Rezervele obligatorii în lei moldovenești deținute la contul curent în Banca Națională pot fi folosite de către Bancă în operațiunile sale zilnice.

6. Conturi curente și depozite la bănci

	2009	2008
	MDL'000	MDL'000
Depozite plasate în bănci (garanții la termen)	2,273	1,922
Plasamente overnight	140,476	93,720
Conturi curente în băncile din țările membre OCDE	242,225	22,367
Conturi curente în băncile din țările ce nu sunt membre OCDE	4,529	3,097
Conturi curente în băncile locale	1,563	21,043
	391,066	142,149

Plasările overnight includ mijloacele bănești plasate overnight în Bank of New York Mellon (New York) în valoare de USD'000 9,139 la o rată a dobânzii de 0.025%, în Citibank (New York) în valoare de USD'000 2.279 la o rată a dobânzii de 0.05% (2008: Commerzbank (Frankfurt) EUR'000 2,500 la o rată a dobânzii de 1.6% Bank of New York (New York) USD'000 5,398 la o rată a dobânzii de 0.025% și în Citibank (New York) în valoare de USD'000 70 la o rată a dobânzii de 0.01%).

Plasamentele la bănci includ depozitele restricționate în sumă de USD'000 185 (2008: USD'000 185) ce reprezintă plasamente la HSBC London în baza transferurilor de fonduri prin intermediul sistemului MasterCard.

7. Credite și avansuri acordate clienților, net

	2009	2008
	MDL'000	MDL'000
Clienți corporativi	1,932,374	1,686,466
Persoane fizice	218,587	306,080
Credite, brut	2,150,961	1,992,546
Minus: Reduceri pentru pierdere a valorii	(176,356)	(115,637)
	1,974,605	1,876,909

În soldul creditelor și avansurilor acordate clienților sunt incluse creditele acordate persoanelor afiliate în sumă de MDL'000 10,152 (2008: MDL'000 7,526). (Referință Nota 34)

7. Credite și avansuri acordate clienților, net (continuare)

Analiza portofoliului de credite pe sectoare industriale este prezentată mai jos:

	2009	2008
	MDL'000	MDL'000
Industrie și comerț	938,473	787,562
Agricultura și industria alimentară	213,237	199,673
Construcție	306,749	231,221
Imobil	121,545	139,409
Sector energetic	225,550	144,175
Consum	131,181	189,393
Guvern	8,240	32,802
Transport și construcții de drumuri	108,058	104,160
Activitățile financiare / bănci	2,247	5,029
Altele	95,681	159,122
	2,150,961	1,992,546

Rata dobânzii la creditele și avansurile acordate clienților variază între 9.5% și 28.8% pe an pentru credite și avansuri în lei moldovenești (rata medie a dobânzii cotate pe piață conform BNM în cursul anului 2009 a fost de 10.7% și 31.6%) iar pentru creditele și avansurile în valută străină rata dobânzii variază între 10.0% și 15.0% (rata medie a dobânzii cotate pe piață conform BNM în cursul anului 2009 a fost de 10.71% și 24.64%)

Mișcarea în provizionul pentru deprecierea creditelor în 2009 și 2008 este prezentată mai jos:

	2009	2008
	MDL'000	MDL'000
Sold la începutul anului	115,637	41,350
Casări	(1,201)	(1,481)
Recuperări	1,018	1,775
Cheltuieli pe parcursul anului, net	60,902	73,993
Sold la sfârșitul anului	176,356	115,637

7. Credite și avansuri acordate clienților, net (continuare)

Creditele și avansurile sunt prezentate sumar mai jos:

	2009			2008		
	Corporativi	Persoane fizice	Total	Corporativi	Persoane fizice	Total
	MDL'000					
Nerestante și nedepreciate	1,176,399	209,480	1,385,879	1,413,071	302,012	1,715,083
Restante dar nedepreciate	78,415	9,107	87,522	217,947	4,068	222,015
Depreciate individual	677,560	-	677,560	55,448	-	55,448
Total	1,932,374	218,587	2,150,961	1,686,466	306,080	1,992,546

(i) Împrumuturile și avansurile nerestante și nedepreciate

Calitatea portofoliului de împrumuturi și avansuri nerestante și nedepreciate poate fi evaluat prin referință la sistemul de evaluare al Băncii.

2009	Standarde	Supravegheate	Substandarde	Dubioase	Compromise	Total
	MDL'000					
Corporativi	990,873	185,101	425	-	-	1,176,399
Persoane fizice	209,480	-	-	-	-	209,480
	1,200,353	185,101	425	-	-	1,385,879
2008	MDL'000					
Corporativi	1,084,908	232,638	95,525	-	-	1,413,071
Persoane fizice	302,012	-	-	-	-	302,012
Total	1,386,920	232,638	95,525	-	-	1,715,083

O descriere succintă a categoriilor de evaluare utilizate de către Bancă este prezentată mai jos:

Standarde – sunt credite nerestante, pentru care toate condițiile contractuale sunt totalmente îndeplinite și nu sunt motive ce ar indica că Banca în prezent sau în viitor ar putea suferi pierderi.

Supravegheate – credite ce prezintă probleme potențiale datorită situației financiare a contra-agentului sau acoperirea cu gaj necesită atenție din partea conducerii Băncii.

Substandarde – credite cu un risc mai mare de pierderi din cauza situației financiare nefavorabile sau din cauza înrăutățirii acestora, acoperirea cu gaj insuficientă sau care se înrăutățește, alți factori nefavorabili, ce pot provoca pierderi dacă nu sunt soluționați.

Dubioase – credite problematice ce reduc probabilitatea onorării obligațiilor curente și viitoare aferente creditului, ce este cauzată de circumstanțele și condițiile actuale.

Compromise – credite ce nu pot fi rambursate, de asemenea nu există posibilitatea de a executa decizia instanței de judecată de a rambursa creditul, din cauza absenței activelor ce pot fi valorificate pentru a obține suma creditului, sau astfel de active sunt nelichide.

7. Credite și avansuri acordate clienților, net (continuare)

(ii) Împrumuturile și avansurile restante dar nedepreciate

Împrumuturile și avansurile cu o restanță mai mică de 90 de zile nu sunt considerate depreciate, doar dacă există altă informație ce ar indica contrariul. Volumul brut al împrumuturilor și avansurilor restante dar nedepreciate după tipul clienților este prezentat mai jos:

	2009				
	Pina la 30 zile MDL'000	De la 31 la 60 zile MDL'000	De la 61 la 90 zile MDL'000	Peste 91 zile MDL'000	Total MDL'000
Corporativi	12,157	9,551	8,020	48,687	78,415
Persoane fizice	2,390	1,116	4,236	1,365	9,107
Total	14,547	10,667	12,256	50,052	87,522

	2008				
	Pina la 30 zile MDL'000	De la 31 la 60 zile MDL'000	De la 61 la 90 zile MDL'000	Peste 91 zile MDL'000	Total MDL'000
Corporativi	127,331	41,318	49,298	-	217,947
Persoane fizice	-	3,616	452	-	4,068
Total	127,331	44,934	49,750	-	222,015

La 31 decembrie 2009 valoarea justă a gajului aferent creditelor restante a fost în sumă de MDL'000 88,222 (2008: MDL'000 432,683). Gajul este alcătuit din imobil și alte bunuri, și depozite bancare.

(iii) Împrumuturi și avansuri depreciate individual

La 31 decembrie 2009 Banca deținea împrumuturi și avansuri depreciate individual în sumă de MDL'000 677,560 (2008: MDL'000 55,448). Valoarea justă a gajului pe care Banca îl deține, aferent creditelor depreciate individual la 31 decembrie 2009, este de MDL'000 514,841 (2008: MDL'000 26,878). Gajul constă preponderent din imobil și alte proprietăți, cât și creanțe cedate.

Tabelul de mai jos prezintă valoarea creditelor renegociate deținute de Bancă.

	2009 MDL'000	2008 MDL'000
Corporativi	483,515	133,379
Persoane fizice	2,151	7
	485,666	133,386

8. Investiții financiare

	2009	2008
	MDL'000	MDL'000
Investiții păstrate până la scadență	1,054,467	283,081
Active financiare disponibile pentru vânzare	8,977	8,059
	1,063,444	291,140

Mișcarea în portofoliul de investiții financiare a Băncii este prezentată mai jos:

	2009	2008
	MDL'000	MDL'000
<i>Investiții păstrate până la scadență</i>		
Sold la începutul perioadei	283,081	242,218
Intrări	3,871,513	240,276
Ieșiri	(3,071,929)	(191,977)
Ajustarea ratei dobânzii efective	(28,198)	(7,436)
Sold la sfârșitul perioadei	1,054,467	283,081
<i>Active financiare disponibile pentru vânzare</i>		
Sold la începutul perioadei	8,059	1,839
Intrări	918	6,220
Ieșiri	-	-
Sold la sfârșitul perioadei	8,977	8,059
<i>Investiții în subsidiari</i>		
Sold la începutul perioadei	-	6,120
Capital acționar emis adițional	-	(6,120)
Sold la sfârșitul perioadei	-	-
	1,063,444	291,140

Investiții păstrate până la scadență:

	2009	2008
	MDL'000	MDL'000
Hârtii de valoare de stat	625,102	148,796
Valori mobiliare emise de BNM	429,365	134,285
	1,054,467	283,081

8. Investiții financiare (continuare)

Valorile mobiliare emise de BNM la 31 decembrie 2009 reprezintă certificate în MDL pe termen scurt până la o lună cu o rată apropiată de rata de bază de 5% - 5.38% (2008: 13.97%).

Valorile mobiliare de stat reprezintă titluri de trezorerie în MDL cu scadența între 91 și 364 zile, emise de Guvernul Republicii Moldova cu dobânda între 1.91% și 25.54% (2008: 13.97% și 22.20%).

Active financiare disponibile pentru vânzare:

La 31 decembrie 2009 și 2008 activele financiare disponibile pentru vânzare includ:

	Domeniul de activitate	Cota 2009, %	2009 MDL'000	2008 MDL'000
Bursa de Valori a Moldovei	Investiții financiare	2.56	7	7
SRL Garantinvest	Asigurări	9.92	440	440
ASPA SA	Prelucrarea metalului	7.30	824	824
Î.M.S.I.A „Moldasig” SRL	Asigurări	10.20	6,120	6,120
Depozitarul Național	Valori mobiliare	3.13	6	6
Magistrala SA	Construcția drumurilor	2.27	473	473
Autobank SA, Moscova	Bancă	0.01	49	49
Moldmedia Card SRL	Procesarea tranzacțiilor	0.44	40	40
S.R.L. „Biroul de credit”	Prelucrarea datelor	10.22	1,018	100
			8,977	8,059

Toate activele financiare disponibile pentru vânzare sunt recunoscute la valoarea costului deoarece nu există o piață activă unde ar putea fi determinată valoarea justă într-un mod sigur. Ulterior, Banca determină la finele fiecărui an financiar dacă există evidențe obiective că activul financiar este depreciat. La finele anului nu sunt dovezi interne sau externe că activele sunt depreciate.

9. Imobilizări corporale

	Terenuri și clădiri	Mobilier și echipamente	Autovehicule	Îmbunătățiri ale activelor închiriate	Active în curs de execuție	Total
	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000
Cost						
Sold la 1 ianuarie 2009	131,541	121,236	14,571	4,873	17,839	290,060
Întrări	4,471	5,331	-	3,255	79,102	92,159
Transferuri	41,250	26,172	3,346	7	(70,775)	-
Ieșiri	(23)	(6,298)	-	(787)	(670)	(7,778)
Sold la 31 decembrie 2009	177,239	146,441	17,917	7,348	25,496	374,441
Uzura acumulată						
Sold la 1 ianuarie 2009	15,217	63,317	7,989	789	-	87,312
Chețului pe perioadă	3,454	15,078	1,789	1,325	-	21,646
Ieșiri	(16)	(6,096)	-	(675)	-	(6,787)
Sold la 31 decembrie 2009	18,655	72,299	9,778	1,439	-	102,171
Valoare netă de bilanț						
La 31 decembrie 2009	158,584	74,142	8,139	5,909	25,496	272,270
La 31 decembrie 2008	116,324	57,919	6,582	4,084	17,839	202,748

Banca de Economii S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
 Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2009

9. Imobilizări corporale (continuare)

	Terenuri și clădiri	Mobilier și echipamente	Autovehicule	Îmbunătățiri aduse activelor închiriate	Active în curs de execuție	Total
	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000
Cost						
Sold la 1 ianuarie 2008	84,520	98,577	12,095	976	24,301	220,469
Intrări	5,002	3,735	101	3,908	65,148	77,894
Transferuri	42,046	21,642	3,041	20	(66,749)	-
Ieșiri	(27)	(2,718)	(666)	(31)	(4,861)	(8,303)
Sold la 31 decembrie 2008	131,541	121,236	14,571	4,873	17,839	290,060
Uzura acumulată						
Sold la 1 ianuarie 2008	12,844	52,098	7,174	729	-	72,845
Cheltuială pe perioadă	2,373	13,772	1,449	70	-	17,664
Ieșiri	-	(2,553)	(634)	(10)	-	(3,197)
Sold la 31 decembrie 2008	15,217	63,317	7,989	789	-	87,312
Valoare netă de bilanț						
La 31 decembrie 2008	116,324	57,919	6,582	4,084	17,839	202,748
La 31 decembrie 2007	71,676	46,479	4,921	247	24,301	147,624

La 31 decembrie 2009 valoarea totală a imobilizărilor corporale uzate integral, dar încă utilizate au constituit MDL'000 42,730 (2008: MDL'000 36,725)

10. Imobilizări necorporale

Cost	Active nemateriale	Active nemateriale în curs de execuție	Total
	MDL'000	MDL'000	MDL'000
Sold la 1 ianuarie 2009	21,398	3,239	24,637
Intrări	36	14,052	14,088
Transferuri	10,353	(10,353)	-
Ieșiri	(18)	-	(18)
Sold la 31 decembrie 2009	31,769	6,938	38,707
Amortizare acumulata			
Sold la 1 ianuarie 2009	8,027	-	8,027
Cheltuială pe perioadă	2,689	-	2,689
Ieșiri	(18)	-	(18)
Sold la 31 decembrie 2009	10,698	-	10,698
Valoare netă de bilanț			
La 31 decembrie 2009	21,071	6,938	28,009
La 31 decembrie 2008	13,371	3,239	16,610

Cost	Active nemateriale	Active nemateriale în curs de execuție	Total
	MDL'000	MDL'000	MDL'000
Sold la 1 ianuarie 2008	15,675	17	15,692
Intrări	9,946	3,222	13,168
Ieșiri	(4,223)	-	(4,223)
Sold la 31 decembrie 2008	21,398	3,239	24,637
Amortizare acumulata			
Sold la 1 ianuarie 2008	10,731	-	10,731
Cheltuială pe perioadă	1,519	-	1,519
Ieșiri	(4,223)	-	(4,223)
Sold la 31 decembrie 2008	8,027	-	8,027
Valoare netă de bilanț			
La 31 decembrie 2008	13,371	3,239	16,610
La 31 decembrie 2007	4,944	17	4,961

11. Alte active

	2009	2008
	MDL'000	MDL'000
Creanțe din operațiuni cu Western Union	8,269	6,849
Stocuri și alte materiale	5,635	4,625
Conturi de tranzit și de suspendate	5,664	4,832
Active preluate în posesie	96,304	76,282
Creanțe aferente bugetului	11	20
Debitori privind investițiile capitale	1,221	6,791
Cheltuieli anticipate	25,925	38,509
Alte venituri operaționale calculate nepurtătoare de dobândă	6,176	5,221
Cheltuieli calculate neaferente dobânzilor	-	5,991
Creanțe de la BC Investprivatbank în curs de lichiditate	589,898	-
Altele	14,329	5,748
	753,432	154,868
Minus: Reduceri pentru pierdere a valorii	(5,463)	(4,618)
	747,969	150,250

Cheltuielile anticipate reprezintă în mare parte avansurile plătite pentru arenda spațiului în valoare de MDL'000 24,121. Alte creanțe includ creanțele băncii BC "Investprivatbank în proces de lichidare" S:A: în sumă de MDL'000 589,898.

Mișcarea în provizionul pentru deprecierea altor active în 2009 și 2008 este prezentată mai jos:

	2009	2008
	MDL'000	MDL'000
Sold la începutul perioadei	4,618	3,770
Casări	(300)	(10,862)
Recuperări	1,145	10,556
Cheltuielă anuală	-	1,154
	5,463	4,618

11. Alte active (continuare)

Parte	Tip avere	2009	2008
		MDL'000	MDL'000
SA Fabrica de fermentare a tutunului	imobil si alte bunuri	-	2,930
IM Acorex Wine Holding SA	imobil si alte bunuri	59,116	62,138
SRL Serulung	imobil	85	85
SA Margaritar	imobil si alte bunuri	3,285	10,740
IM Ziatovin SRL	imobil si alte bunuri	3,241	-
Gagauz Petrol	imobil si alte bunuri	9,969	-
II Vartic	imobil	5,375	-
Va ban Est	imobil si alte bunuri	7,695	-
CA CIFCI	imobil	486	-
II Lisnica Ala	imobil	218	-
Feliseta SRL	imobil	3,300	-
Roza Sor SRL	imobil	454	-
Edinji Alianța	imobil	249	-
Rom Produc service	imobil	456	-
Vectar SRL	imobil	444	-
GT Iasan Vasile	imobil si alte bunuri	353	-
BTA-27 Glodeni	imobil	141	-
Camoros Com SRL	imobil	118	-
I. Mogorean	imobil	381	-
Persoane fizice	imobil si alte bunuri	669	21
Altele	imobil si alte bunuri	269	368
		96,304	76,282

12. Datorii către bănci

	2009	2008
	MDL'000	MDL'000
<i>Împrumuturi și depozite de la alte bănci</i>		
Conturile Loro	2,984	378
Depozite pe termen scurt	-	20,800
	2,984	21,178

13. Alte împrumuturi

	2009	2008
	MDL'000	MDL'000
Împrumut de la bănci		
BNM	1,077,558	-
	1,077,558	-
<i>Împrumuturi de la alte instituții financiare internaționale</i>		
FIDA	11,321	4,466
RISP	4,624	2,570
	15,945	7,036
	1,093,503	7,036

Tabelul de mai jos prezintă creditele de la Banca Națională a Moldovei primite pentru completarea lichidităților, creditarea agenților economici din sectorul real al economiei și procurarea și/sau preluarea pe etape a activelor și obligațiilor BC "Investprivatbank" SA în proces de lichidare și de la Ministerul Finanțelor primite prin Directoratul Liniei de Credit (DLC) pe lângă Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova (resurse Banca Mondială, RISP), Unitatea Consolidată de Implementare a Proiectelor FIDA (UCIP-FIDA) pe lângă Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova (resursele FIDA).

13. Alte împrumuturi (continuare)

Creditor	Scadența finală	Valuta originala	Suma contractului in valuta originala ('000)	Rata Dobânzii %	Sold final (MDL'000)
BNM, contr.nr.2 din 27.03.2009	27.03.2010	MDL	300,000	5.0	301,274
BNM, contr.nr.8 din 26.05.2009	26.05.2010	MDL	100,000	5.0	88,567
BNM, contr.nr.17 din 30.06.2009	30.06.2012	MDL	650,000	0.01	589,903
BNM, contr.nr.20 din 20.07.2009	20.07.2010	MDL	100,000	5.0	97,814
TOTAL , BNM			1,150,000	x	1,077,558
DLC, AII nr. BEM-08/05; 04.03.2005	04.03.2010	MDL	580	3.7	131
TOTAL contr. 50-OL din 30.12.2002	x	x	580	x	131
DLC, AII nr. 19 din 30.03.2007	15.05.2014	MDL	1,250	5.1	1,258
DLC, AII nr. 48 din 01.08.2007	15.11.2022	MDL	1,200	5.1	1,208
DLC, AII nr.154/08 din 16.12.2008	15.11.2013	MDL	300	6.54	285
DLC, AII nr. 153/08 din 16.12.2008	15.11.2011	MDL	300	6.54	271
DLC, AII nr.160/08 din 16.12.2008	15.11.2013	MDL	300	6.54	285
DLC, AII nr. 24/09 din 10.03.2009	15.11.2013	MDL	299	6.54	290
DLC, AII nr. 6/09 din 21.04.2009	15.05.2016	MDL	700	5.1	705
DLC, AII nr. 4/09 din 10.04.2009	15.05.2016	MDL	1,000	5.1	1,007
DLC, AII nr. 23/09 din 02.07.2009	15.05.2016	MDL	115	5.1	116
DLC, AII nr. 80/09 din 18.05.2009	15.05.2014	MDL	300	6.54	292
DLC, AII nr. 86/09 din 19.05.2009	15.05.2014	MDL	295	6.54	297
DLC, AII nr. 53/09 din 29.12.2009	15.11.2012	MDL	981	5.1	981
TOTAL contr. FIDA-R7 din 30.01.2006	x	x	7,040	x	6,995
DLC, AII nr. 10/09 din 10.04.2009	15.01.2016	MDL	1,000	6.45	1,027
DLC, AII nr. 15/09 din 16.07.2009	15.07.2016	MDL	115	6.45	118
DLC, AII nr. 22/09 din 02.12.2009	15.01.2013	MDL	1,000	6.45	1,005
TOTAL contr. FIDA PRA R9 din 02.03.2009	x	x	2,115	x	2,150
DLC, AII nr. 17/09 din 16.07.2009	15.07.2016	MDL	1,670	7.54	1,729
DLC, AII nr. 23/09 din 12.12.2009	15.01.2017	MDL	200	7.54	201
TOTAL contr. FIDA PDAR R10 din 02.03.2009	x	x	1,870	x	1,930
DLC, obligațiunea da plată nr.90/08r din 06.10.2008	01.10.2023	MDL	1,026	7.54	1,046
DLC, obligațiunea de plată nr. 89/08r din 06.10.2008	01.10.2023	MDL	1,543	7.54	1,573
DLX, obligațiunea de plată nr. 32/09r din 28.10.2009	01.10.2014	MDL	375	7.54	380
TOTAL contr. 6R RISP 2 din 03.10.2008	x	x	2,944	x	2,999
DLC, AII nr. 21/09 din 09.06.2009	01.10.2015	MDL	1,679	5.96	1,740
TOTAL contr. RISP R8 din 25.11.2004	x	x	1,679	x	1,740
Total			16,228		15,945

13. Alte împrumuturi (continuare)***Împrumutul acordat de RISP***

Creditele din cadrul Proiectului de Investiții și Servicii Rurale (RISP) au fost primite în urma semnării unui contract dintre Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și Banca Mondială, Banca având rol de intermediar în finanțarea întreprinderilor din sectorul rural. Fiecare împrumut din cadrul acestor linii de credit au o perioadă de grație de până la 3 ani. După expirarea perioadei de grație, suma creditului până la scadență este rambursat în 24 de rate semi-anuale la 1 aprilie și, respectiv, la 1 octombrie al fiecărui an. RISP a acordat Băncii credite denumite în MDL. Dobânda aferenta creditelor în MDL este 5.96% (2008: 11.2%)

Împrumutul acordat de FIDA

Fondul Internațional de Dezvoltare Agricolă (FIDA) a oferit Republicii Moldova un împrumut pentru re-creditarea întreprinderilor agricole mici din zona rurală. În conformitate cu acordul din 30 decembrie 2002, Banca are rolul de intermediar și poartă în întregime riscul aferent creditului în ceea ce privește contractele de împrumut individuale semnate cu debitorii finali. Împrumuturile sunt acordate pe o perioadă de 7 ani, având o perioadă de grație de până la 3 ani. Dobânda la aceste împrumuturi este variabilă și este rambursată la 15 mai și 15 noiembrie în conformitate cu graficul de plată al fiecărui contract de împrumut separat. Banca a primit credite de la FIDA denumite în MDL, cu dobânda aferentă de 5.1% - 7.54% (2008: 9.8% - 11.3%).

14. Datorii către clienți

	2009	2008
	MDL'000	MDL'000
<i>Conturi curente</i>		
Persoane juridice	576,415	578,425
Instituții publice	152,660	78,382
Persoane fizice	626,737	545,748
	1,355,812	1,202,555
<i>Depozite la termen</i>		
Persoane juridice	155,293	129,880
Instituții publice	-	-
Persoane fizice	1,610,277	1,290,064
	1,765,570	1,419,944
	3,121,382	2,622,499

Portofoliul Băncii de depozite la termen cuprinde depozite ce nu acordă dreptul de a retrage suma depozitului înainte de data scadentei. Pentru astfel de depozite, în caz de retragere a sumei anterior scadentei, dobânda se micșorează la rata depozitelor la cerere și se recalculează pentru toată perioada depozitului. Totodată există depozite pentru care în conformitate cu contractul de depozit, în caz de ridicare prematură se permite calcularea dobânzii la o rată redusă.

14. Datorii către clienți (continuare)

Ratele anuale de dobânda acordate de Bancă la depozitele în lei moldovenești și valuta străină pentru persoanele fizice și juridice au variat după cum urmează:

	2009				2008							
	MDL		Valuta străină		MDL		Valuta străină					
	%	%	%	%	%	%	%	%				
Persoane juridice												
Depozite la cerere	0.0	-	2.0	0.0	-	0.0	0.0	-	5.0	0.0	-	0.0
Depozite la termen >3 luni < 1 an	0.0	-	12.0	0.0	-	7.5	0.0	-	17.5	4.0	-	9.0
Depozite la termen de peste 1 an	0.0	-	13.0	3.5	-	9.0	-	-	-	5.0	-	9.0
Instituții publice												
Depozite la cerere	0.0	-	25.0	0.0	-	7.0	0.0	-	12.0	0.0	-	5.1
Persoane fizice												
Depozite la cerere	0.0	-	9.0	0.0	-	0.15	0.0	-	9.0	0.0	-	1.0
Depozite la termen de până la 3 luni	3.0	-	4.0	1.0	-	1.5	3.0	-	18.0	2.0	-	6.0
Depozite la termen >3 luni < 1 an	4.5	-	13.5	3.5	-	5.0	4.5	-	23.0	3.5	-	13.0
Depozite la termen de peste 1 an	10.0	-	16.50	2.7	-	6.0	10.0	-	23.0	2.7	-	13.0

15. Impozitare

	2009 MDL'000	2008 MDL'000
<i>Cheltuieli curente privind impozitul pe venit</i>		
Cheltuieli curente privind impozitul pe venit	5,023	1,301
Corectarea impozitului pe venit al anilor precedenți	-	780
	5,023	2,081
Cheltuieli privind impozitul pe venit al perioadei	5,023	2,081

Cheltuielile curente privind impozitul pe venit se calculează în baza venitului impozabil din situațiile financiare statutare. În scopuri fiscale, deductibilitatea anumitor cheltuieli, este limitată la un anumit procent din profit, specificat de legislația fiscală.

Cota standard a impozitului pe venit în 2009 a fost 0% (2008: 0%).

Reconcilierea dintre cheltuielile privind impozitul pe venit reflectate în situațiile financiare și sumele calculate la cota standard al impozitului pe venit de 0% (2008: 0%) este următoarea:

	2009 MDL'000	2008 MDL'000
Profitul contabil până la impozitare	43,917	156,991
La cota impozitului pe venit de 0% din Republica Moldova (2008– 0%)	-	-
Depășirea limitei pentru cheltuieli aferente donațiilor	5,023	1,301
Corectarea impozitului pe venit ale anii precedent	-	780
La cota efectivă a impozitului pe venit de 11.44% (2008 – 1.3%)	5,023	2,081

Impozitul amânat pe venit va fi zero aplicând cota impozitului pe venit de 0% în vigoare pentru 2010 (2008: cota standard din 2009 a impozitului pe venit de 0%). Deoarece majoritatea diferențelor temporare au o scadență mai mare de un an, la 31 decembrie 2009 a fost aplicată rata integrală la calcularea impozitelor amânate.

16. Alte datorii

	2009	2008
	MDL'000	MDL'000
Datorii către sistemul Moldova Express	25,434	35,182
Datorii către sistemul Moldova Express Plus	3,556	4,297
Conturi de tranzit și suspendate	10,447	7,559
Datorii privind impozitul pe venit	6,045	2,287
Provizion pentru concediul neutilizat	3,438	5,599
Datorii neaferele dobânzilor	2,158	2,398
Alte datorii	1,768	1,838
	52,846	59,160

17. Acțiuni ordinare

La 31 decembrie 2009 capitalul acționar constituia 5,851,691 acțiuni ordinare autorizate, emise și în circulație cu o valoare nominală de MDL 5 pe acțiune (31 decembrie 2008: 5,851,691). Capitalul constituit din acțiuni preferențiale reprezenta 75,745 acțiuni preferențiale emise cu o valoare nominală de MDL 1 pe acțiune (31 decembrie 2008: 75,745 acțiuni). Toate acțiunile ordinare au drepturi egale de vot și sunt plătite integral.

	Nr. de acțiuni	2009	Nr. de acțiuni	2008
		MDL'000		MDL'000
Acțiuni ordinare	5,851,691	29,258	5,851,691	29,258
Acțiuni preferențiale	75,745	76	75,745	76
		29,334		29,334

La 31 decembrie 2009 și 2008, structura acționarilor Băncii este următoarea:

Acționarul	2009		2008	
	Cota	Cota	Cota	Cota
	MDL'000	%	MDL'000	%
Agenția Proprietății Publice	16,466	56.13	16,466	56.13
Minerva SRL	2,925	9.97	2,925	9.97
Sisteme Informaționale Integrate SRL	2,867	9.78	2,867	9.78
Intercontinent SRL	2,615	8.92	2,615	8.92
Zilena Com SRL	2,500	8.52	2,500	8.52
Alții ce dețin mai puțin de 5% din acțiuni	1,961	6.68	1,961	6.68
Total	29,334	100.00	29,334	100.00

17. Acțiuni ordinare (continuare)

Deținătorii de acțiuni ordinare primesc dividende declarate și au dreptul de vot pentru fiecare acțiune deținută, la Adunarea Generală a Acționarilor Băncii.

Acțiunile preferențiale au o valoare nominală de MDL 1 și au prioritate atunci când dividendele sunt declarate și în caz de lichidare. Acțiunile preferențiale nu oferă drept de vot. Toate acțiunile sunt egale în conformitate cu activele reziduale ale Băncii, cu excepția faptului că deținătorii acțiunilor preferențiale participa la un nivel proporțional valorii acțiunilor deținute.

18. Capital de rezervă

În conformitate cu legislația locală, 5% din profitul net al Băncii trebuie să fie alocat în capitalul de rezervă, până în momentul când această rezervă reprezintă 15% din capitalul social al Băncii. Capitalul de rezervă nu poate fi distribuit acționarilor.

19. Reconcilierea profitului statutar nedistribuit la profitul statutar conform SIRF

Reconcilierea profitului nedistribuit și a profitului net al Băncii conform Standardelor Naționale de Contabilitate și Standardelor Internaționale de Raportare Financiară este prezentată mai jos:

	Profit nedistribuit 2009 MDL'000	Profit net 2009 MDL'000	Profit nedistribuit 2008 MDL'000	Profit net 2008 MDL'000
Conform situațiilor financiare statutare	799,728	23,748	775,999	209,915
<i>Ajustări la SIRF</i>				
Comisioane neamortizate	(5,719)	6,242	(11,961)	(424)
Valoarea justă a pierderilor aferente valorilor mobiliare	(4,516)	(4,056)	(460)	1,532
Provizion pentru deprecierea valorii creditelor	2,714	(1,558)	4,272	(47,364)
Reversarea provizioanelor la alte active	14,020	11,594	2,426	(1,160)
Provizion pentru vacanțele neutilizate	(3,438)	2,161	(5,599)	(3,386)
Provizion pentru angajamentele condiționale	2,286	(142)	2,428	(569)
Ajustarea impozitului amânat	-	-	-	(2,432)
Corectarea impozitului pe venit aferent anilor precedenți	-	-	-	(297)
Alte ajustări	-	905	(905)	(905)
Total ajustări	5,347	15,146	(9,799)	(55,005)
Conform SIRF	805,075	38,894	766,200	154,910

Banca de Economii S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2009

20. Suficiența capitalului

Tabelul de mai jos prezintă modul de calcul al suficienței capitalului în baza cifrelor SIRF, în conformitate cu reglementările (din iulie 1988) Băncii pentru Decontări Internaționale referitoare la calculul suficienței capitalului:

	Valoare nominală			Valoarea ponderată la risc	
	2009	2008		2009	2008
	MDL'000	MDL'000		MDL'000	MDL'000
Active bilanțiere (diminuate cu valoarea rezervelor)					
Numerar	360,205	413,028	0%	-	-
Conturi la BNM	286,298	430,996	0%	-	-
Conturi curente și depozite la bănci	391,066	142,149	20%	78,213	28,430
Active deținute pentru vânzare	-	329	0%	-	-
Credite și avansuri acordate băncilor	10	-	0%	-	-
Credite și avansuri acordate clienților (inclusiv gaj)	1,063,313	985,516	50%	531,657	492,758
Credite și avansuri acordate clienților (fără gaj)	911,292	891,393	100%	911,292	891,393
Active financiare disponibile pentru vânzare	8,977	8,059	100%	8,977	8,059
Investiții păstrate până la scadență	1,054,467	283,081	0%	-	-
Imobilizări corporale	272,270	202,748	100%	272,270	202,748
Imobilizări necorporale	28,009	16,610	100%	28,009	16,610
Alte active	747,969	150,250	100%	747,969	150,250
Total elemente bilanțiere	5,123,876	3,524,159		2,578,387	1,790,248
Elemente extrabilanțiere					
Acreditiv	10,223	20,080	100%	10,223	20,080
Garanții emise	67,272	28,893	100%	67,272	28,893
Angajamente de acordare a creditelor	129,044	174,797	50%	64,522	87,399
Total elemente extrabilanțiere	206,539	223,770		142,017	136,372
Total	5,330,415	3,747,929		2,720,404	1,926,620

20. Suficiența capitalului (continuare)

	2009	2008
	MDL'000	MDL'000
Capitalul de gradul 1		
Capital acționar, nominal	29,334	29,334
Profit nedistribuit	805,075	766,200
Minus: active necorporale, net	(28,009)	(16,610)
Total capitalul de gradul 1	806,400	778,924
Capitalul de gradul 2		
Capital de rezervă	18,752	18,752
Total capitalul de gradul 2	18,752	18,752
Total capital	825,152	797,676
Rata aferenta gradului 1	29.64%	40.43%
Rata aferenta gradului 1 și 2	30.33%	41.40%

Pe parcursul anilor 2009 și 2008 Banca a corespuns în întregime cerințelor față de capital impuse de Banca Națională a Moldovei stabilite la nivelul minim de 12 %.

21. Componente ale numerarului și echivalentelor de numerar

În scopul întocmirii situației fluxurilor de trezorerie, numerarul și echivalentele de numerar cuprind următoarele solduri cu scadența de până la 90 de zile:

	Soldul la 31 decembrie		Mișcarea	
	2009	2008	2009	2008
	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000
Numerar	360,205	413,028	(52,823)	82,913
Conturi la Banca Națională (<90 zile)	120,000	-	120,000	(50,000)
Conturi curente și depozite la bănci (<90 zile)	391,066	122,470	268,596	(64,163)
Valori mobiliare de stat (<90 zile)	489,282	41,335	447,947	(9,320)
Valori mobiliare de Stat	-	135,000	(135,000)	135,000
	1,360,553	711,833	648,720	94,430

22. Venituri și cheltuieli aferente dobânzilor

	2009	2008
	MDL'000	MDL'000
<i>Venituri aferente dobânzilor</i>		
Datorii de la BNM și alte bănci	9,206	10,840
Investiții păstrate până la scadență	60,530	72,530
Credite și avansuri acordate băncilor	247	267
Credite și avansuri acordate clienților	296,588	295,481
	366,571	379,118
<i>Cheltuieli aferente dobânzilor</i>		
Datorii către bănci	(1,362)	(1,319)
Alte împrumuturi	(23,088)	(833)
Datorii către persoanele fizice	(174,472)	(152,055)
Datorii către persoanele juridice	(27,356)	(15,214)
	(226,278)	(169,421)
Venituri nete aferente dobânzilor	140,293	209,697

23. Venituri nete aferente comisioanelor

	2009	2008
	MDL'000	MDL'000
<i>Venituri aferente comisioanelor</i>		
Transferuri prin Western Union	13,077	20,430
Transferuri prin Moldova Express	15,483	18,588
Transferuri SWIFT persoane fizice	666	2,145
Transferuri prin Unistream	2,480	1,169
Tranzacții în numerar	32,578	30,587
Comisioane aferente garanțiilor și acreditivelor	1,919	2,255
Comisioane aferente vânzării cumpărării valorilor mobiliare și valutei străine	19	87
Plăți sociale	6,661	5,021
Pensii	5,250	4,875
Salariu	903	726
Comisioane aferente livrării serviciilor de numerar	34,661	35,836
Altele	7,290	578
	120,987	122,297
<i>Cheltuieli aferente comisioanelor</i>		
Retrageri de numerar	(8,616)	(11,308)
Plăți	(4,375)	(2,255)
	(12,991)	(13,563)
Venituri nete aferente comisioanelor	107,996	108,734

24. Venituri nete din operațiuni cu valută străină

	2009	2008
	MDL'000	MDL'000
Venituri nete din tranzacționarea cu valute	96,074	153,912
Venituri nete din reevaluarea activelor și datoriilor monetare	2,145	(9,741)
	98,219	144,171

25. Alte venituri operaționale

	2009	2008
	MDL'000	MDL'000
Venituri din operațiuni cu carduri	16,831	14,611
Venituri din vânzarea activelor luate în posesie	2	1,423
Venituri din arendă	1,762	1,420
Venituri din amenzile și penalitățile primite	1,804	934
Venituri de la scoaterea din uz a activelor materiale	-	137
Venituri de la scoaterea din uz a altor active	-	836
Modificarea valorii juste a valorilor mobiliare	(4,056)	1,532
Altele	2,523	1,961
	18,866	22,854

26. Cheltuieli privind retribuirea muncii și cheltuieli aferente

	2009	2008
	MDL'000	MDL'000
Salarii	80,994	72,432
Prime	6,443	10,329
Asigurare sociala și contribuții	20,319	20,297
Asigurare medicala	3,100	2,553
Provizion pentru concediu neutilizat	(2,161)	3,386
Alte cheltuieli aferente retribuirii muncii	16,519	15,188
	125,214	124,185

Banca face contribuții în fondul de pensii al Republicii Moldova, care sunt calculate din salariul brut și din alte recompense. Aceste contribuții sunt raportate în situația rezultatului global în perioada când salariul corespunzător a fost primit de către angajați.

27. Cheltuieli generale și administrative

	2009	2008
	MDL'000	MDL'000
Cheltuieli administrative și de marketing	20,724	19,574
Cheltuieli poștale și de telecomunicații	6,722	8,856
Cheltuieli privind reparația și întreținerea	3,907	4,389
Cheltuieli de birotică	3,323	3,522
Cheltuieli aferente chiriei	19,243	10,576
Cheltuieli privind contribuții în Fondul de garantare a depozitelor	4,600	3,723
Cheltuieli de transport	4,932	6,619
Cheltuieli aferente tranzacțiilor cu carduri	5,964	4,531
Cheltuieli aferente impozitelor	1,792	2,894
Cheltuieli pentru activități de binefacere	35,877	41,514
Cheltuieli privind deprecierea altor active	-	1,154
Altele	3,922	3,752
	111,006	111,104

Cheltuielile pentru activități de binefacere includ cheltuieli de sponsorizare a lucrărilor de reparație a edificiului Președinției și Parlamentului RM în suma de MDL'000 30,000 , cheltuieli de sponsorizare a festivalului "MĂRȚIȘOR" în sumă de MDL'000 4,000.

28. Cheltuieli aferente uzurii și amortizării

	2009	2008
	MDL'000	MDL'000
Uzura	21,646	17,664
Amortizarea	2,689	1,519
	24,335	19,183

29. Garanții și alte angajamente de finanțare

Valoarea agregată a garanțiilor, angajamentelor și a altor elemente extrabilanțiere existente la 31 decembrie 2009 și 2008 este:

	2009	2008
	MDL'000	MDL'000
Acreditiv	10,223	20,080
Garanții emise	67,272	28,893
Angajamente de acordare a creditelor	129,044	174,797
	206,539	223,770

29. Garanții și alte angajamente financiare (continuare)

În cursul activității economice ordinare, Banca emite garanții și acreditive în favoarea clienților săi. Riscul de creditare a garanțiilor este similar celui generat din activitatea de creditare. În cazul reclamației contra Băncii generată de nerespectarea obligațiilor de către client aferente garanției, aceste instrumente de asemenea prezintă un anumit risc de lichiditate pentru Bancă. La 31 decembrie 2009 nu se necesita nici un fel de provizion în legătură cu aceasta.

Angajamentele de finanțare nu necesita în mod obligatoriu o ieșire viitoare de numerar, având în vedere că multe din aceste angajamente vor expira fără a fi finanțate.

Tabelul de mai jos reflectă analiza pe maturități a garanțiilor și altor angajamente financiare ale Băncii la 31 decembrie 2009 și 2008:

2009	Mai puțin	De la 1 la 3	De la 3 luni	De la 1 la 5	Mai mult	Total
	de 1 lună	luni	la 1 an	ani	de 5 ani	
	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000
Acreditiv	-	10,223	-	-	-	10,223
Garanții	17,262	19,805	30,205	-	-	67,272
Angajamente de acordare a creditelor	2,860	-	32,470	93,714	-	129,044
Total	20,122	30,028	62,675	93,714	-	206,539

2008	Mai puțin	De la 1 la 3	De la 3 luni	De la 1 la 5	Mai mult	Total
	de 1 lună	luni	la 1 an	ani	de 5 ani	
	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000
Acreditiv	-	11,530	-	8,550	-	20,080
Garanții	96	28	7,462	21,307	-	28,893
Angajamente de acordare a creditelor	-	19,253	36,431	118,963	150	174,797
Total	96	30,811	43,893	148,820	150	223,770

Angajamente de leasing operational – Banca în calitate de locatar

Obiectul contractului de leasing semnat de Banca este spațiul pentru oficii. Termenul contractului este de-a lungul unei perioade medii între trei și cinci ani fără posibilitatea de a reînnoi contractul. Nu există careva restricții stipulate referitor la poziția de locatar.

Valoarea viitoare a plății de leasing ce rezultă din contractul de leasing irevocabil la situația din 31 decembrie este prezentată după cum urmează:

	2009	2008
	MDL'000	MDL'000
Până la 1 an	16	114
De la 1 la 5 ani	-	189
	16	303

30. Angajamente de capital

La 31 decembrie 2009 și 2008 nu au existat angajamente de capital.

31. Datorii contingente

La 31 decembrie 2009 și 2008 Banca este pârât într-o serie de procese juridice generate din activitatea ordinară corporativă. În opinia conducerii și a departamentului juridic al Băncii probabilitatea pierderii este medie.

32. Rezultatul pe acțiune

	Acțiuni ordinare emise	Profit anual MDL'000	Rezultatul pe acțiune de bază și dilat MDL
La 31 decembrie 2008	5,851,691	154,910	26.47
La 31 decembrie 2009	5,851,691	38,894	6.65

33. Valoare justă a instrumentelor financiare

Tabelul de mai jos prezintă valoarea de bilanț și valoarea justă a activelor și datoriilor financiare care nu sunt prezentate în situația poziției financiare al Băncii la valoarea lor justă.

	Valoarea de bilanț 2009 MDL'000	Valoarea justă 2009 MDL'000	Venituri/ (pierderi) nerecunoscute 2009 MDL'000	Valoarea de bilanț 2008 MDL'000	Valoarea justă 2008 MDL'000	Venituri (pierderi) ne recunoscut 200 MDL'00
Active financiare						
Conturi curente și depozite la bănci	391,006	391,006	-	142,149	142,149	
Active deținute pentru vânzare	-	-	-	329	329	
Credite și avansuri acordate băncilor	10	10	-	-	-	
Credite și avansuri acordate clienților	1,974,605	1,723,981	(250,624)	1,876,909	1,720,574	(156,335)
Investiții păstrate până la scadență	1,054,467	1,060,462	5,995	283,081	273,761	(9,320)
Active financiare disponibile pentru vânzare	8,977	8,977	-	8,059	8,059	
Datorii financiare						
Datorii către bănci	2,984	2,984	-	21,178	21,178	
Datorii către clienți	3,121,382	3,083,976	37,406	2,622,499	2,512,360	110,139
Alte împrumuturi	1,093,503	993,144	100,359	7,036	6,427	609
Total pierderi nerecunoscute			(106,864)	-	-	(54,907)

33. Valoare justă a instrumentelor financiare (continuare)

(i) Credite și avansuri acordate băncilor

Credite și avansuri acordate băncilor includ plasamente interbancare și credite. Valoarea justă a plasamentelor cu rată flotantă a dobânzii și a depozitelor overnight aproximează cu valoarea lor de bilanț. Valoarea justă estimată a plasamentelor cu rata fixă a dobânzii se determină pe baza fluxurilor de mijloace bănești actualizate, utilizând rata de piață a dobânzii la instrumente similare, cu aceleași riscuri de credit și scadență.

(ii) Credite și avansuri acordate clienților

Creditele și avansurile acordate clienților sunt prezentate la valoarea netă a provizionului privind deprecierea creditelor. Valoarea justă estimată a creditelor acordate clienților reprezintă valoarea actualizată a fluxurilor bănești viitoare estimate. Fluxurile bănești viitoare sunt actualizate pe baza ratei de piață, pentru a determina valoarea justă a creditor și avansurilor acordate clienților.

(iii) Împrumuturi, incluzând disponibilități datorate altor bănci și datorii către clienți

Valoarea justă a împrumuturilor cu rată flotantă se aproximează cu valoarea lor de bilanț. Valoarea justă estimată a depozitelor cu dobândă fixă și alte împrumuturi, pentru care nu există prețuri de piață, se determină pe baza fluxurilor bănești viitoare actualizate, utilizând rata dobânzii pentru noi instrumente cu scadență rămasă similară.

34. Părți afiliate

În cursul activității economice ordinare pe parcursul anului Banca a desfășurat o serie de tranzacții bancare și nebancare cu părți afiliate. Aceste tranzacții includ acordarea creditelor, deschiderea depozitelor, finanțarea comerțului, achitarea unor plăți, tranzacții cu valuta străină și procurarea de bunuri și servicii de la părți afiliate. S-au acordat credite angajaților și altor părți afiliate la ratele de piață. Mai jos sunt prezentate soldurile și tranzacțiile cu părțile afiliate pe parcursul anului:

Banca de Economii S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
 Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2009

Parte afiliată	Credite în sold la finele anului	Depozite la finele anului	Venituri aferente dobânzilor și comisioanelor	Cheltuieli aferente dobânzilor și comisioanelor	Venituri ne-aferente dobânzilor
	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000
Agenția Proprietății Publice de pe lângă Ministerul Economiei și Comerțului	2009	-	-	-	-
	2008	-	-	-	-
Minerva SRL	2009	-	3	-	-
	2008	-	3	-	-
Sisteme Informationale Integrate SRL	2009	-	-	-	-
	2008	-	3	-	-
Avicola Roso SL SA	2009	552	-	182	2
	2008	1,429	-	125	-
LKV-Service SRL	2009	-	-	169	-
	2008	2,826	-	356	-
Interbroker-Prim SRL	2009	7,553	-	-	-
	2008	-	-	-	-
Alți administratori membri ai comitetului de creditare a Băncii persoanele afiliate lor	2009	2,047	7,630	409	14
	2008	3,271	-	2,053	-
Total	2009	10,152	7,633	760	16
Total	2008	7,526	6	2,534	-

34. Parți afiliate (continuare)

Remunerarea Directorilor

Managementul executiv a fost remunerat în valoare totală de MDL'000 8,865 (2008: MDL'000 8,421). Membrii neexecutivi ai Consiliului Băncii au primit onorarii în valoare totală de MDL 000 667 (2008: MDL'000 1,166).

35. Gestionarea riscurilor

Activitățile Băncii o expun la o varietate de riscuri financiare și aceste activități implică analiza, evaluarea, acceptarea și dirijarea unui nivel sau a unei combinații de riscuri. Asumarea riscului este esențială activității financiare, și riscurile operaționale sunt o consecință inevitabilă al acestui fapt. Ca rezultat, scopul Băncii este de a atinge o balanță rezonabilă între risc și rentabilitate și de a reduce potențialele efecte adverse care să afecteze performanța financiară a Băncii.

Politicile de gestionarea riscurilor Băncii au ca scop identificarea și analiza acestor riscuri, stabilirea unor limite și controale adecvate, monitorizarea riscurilor și respectarea acestor limite prin utilizarea unor sisteme informaționale actualizate și sigure. Banca în mod regulat își revizuieste politicile de gestionare a riscurilor și sistemele informaționale pentru ca acestea să reflecte ultimele modificări pe piețe, produse și să corespundă tendințelor actuale.

35.1 Riscul de creditare

Banca se expune riscului de creditare, care este riscul că partea contractată va aduce un prejudiciu financiar Băncii ca rezultat al neonorării unei obligații. Riscul de creditare este cel mai important risc pentru activitatea Băncii și drept consecință Conducerea Băncii supraveghează cu atenție expunerea sa la riscul de creditare. Expunerile la risc sunt prezente, în special, în activitățile de împrumut cum ar fi împrumuturi și avansuri, și în activitățile de investiții care suplinesc portofoliu Băncii cu obligațiuni și alte valori mobiliare. Riscul de creditare mai este prezent în instrumentele financiare extra-bilanțiere cum ar fi angajamentele de creditare.

Banca structurează nivelurile riscului de credit la care se expune prin stabilirea limitelor asupra nivelului de risc acceptat în relația sa cu un debitor, un grup de debitori sau segmente de industrii. Astfel de riscuri sunt monitorizate continuu și se supun unei analize anuale sau unei analize mai frecvente. Limitele nivelului riscului de creditare pe produs și industrie sunt aprobate trimestrial de către Consiliul de Administrare.

Expunerea Băncii la risc, legată de un debitor, inclusiv bănci și brokeri, este restricționată de sub-limite care acoperă riscurile bilanțiere și extrabilanțiere, și limitele riscului zilnic aferente instrumentelor comerciale, cum ar fi contractele de schimb valutar – tip forward. Expunerile curente sunt monitorizate zilnic, fiind comparate cu limitele stabilite.

Expunerea la riscul de creditare este supravegheată printr-o analiză regulată a abilității debitorilor și a potențialilor debitori de a efectua achitățile necesare de dobândă și de credit și prin schimbarea limitelor de creditare, dacă este necesar. Expunerea la riscul de creditare este, de asemenea, parțial supravegheată prin obținerea garanțiilor asigurate, corporative și individuale, dar o porțiune semnificativă sunt creditele acordate persoanelor fizice, pentru care nu se pot obține astfel de facilități.

35. Gestionarea riscurilor (continuare)

35.1 Riscul de creditare (continuare)

Angajamente de creditare

Scopul principal al acestor instrumente este de a garanta eliberarea mijloacelor financiare clientului la cererea acestuia. Garanțiile și acreditivele stand-by, care reprezintă asigurări irevocabile ale Băncii de a efectua plățile necesare în cazul insolvenței unuia din clienți, poartă același risc ca și creditele. Acreditivul documentar și comercial, reprezentând angajamentele scrise ale Băncii privind autorizarea unei terțe persoane de a retrage bani din Bancă în limitele și condițiile strict specificate, sunt garantate prin stocurile de mărfuri la care se referă și, de aceea, poartă un risc mai mic decât creditarea directă.

Angajamentele privind extinderea creditului reprezintă părți neutilizate din autorizațiile de acordare a creditelor sub formă de împrumuturi, garanții sau acreditive. Cât privește riscul de creditare aferent obligațiilor de extindere a creditelor, Banca este expusă unei pierderi potențiale, în mărimea egală cu angajamentele neutilizate.

Totodată, valoarea pierderii potențiale este mai mică decât totalul angajamentelor neutilizate, deoarece majoritatea angajamentelor de acordare a creditelor depind de clienții ce mențin un anumit standard de creditare. Banca monitorizează termenul de scadență al angajamentelor de acordare a creditelor, deoarece angajamentele pe termen lung sunt cu un grad de risc mai ridicat decât angajamentele pe termen scurt.

Expunerea maximă la riscul de credit fără garanții deținute sau orice ameliorare a rating-ului de credit:

	Note	2009 MDL'000	2008 MDL'000
Conturi la Banca Națională	5	286,298	430,996
Conturi curente și depozite la bănci	6	391,066	142,149
Active deținute pentru vânzare		-	329
Credite și avansuri acordate băncilor		10	-
Credite și avansuri acordate clienților, net	7	1,974,605	1,876,909
Investiții păstrate până la scadență	8	1,054,467	283,081
Alte active	11	620,106	23,847
Total		4,326,552	2,757,311
Acreditive	29	10,223	20,080
Garanții emise	29	67,272	28,893
Angajamente de finanțare și altele		129,056	174,827
Total		206,551	223,800
Expunere maximă la riscul de credit		4,533,103	2,981,111

Tabelul de mai sus reprezintă cazul unui scenariu pesimist aferent riscului de credit al Băncii la 31 decembrie 2009 și 2008, fără a luat în considerație orice colateral deținut sau alte majorări de credite anexate. Pentru partea de activ a bilanțului contabil, expunerea sus menționată se bazează pe valoarea contabilă netă raportată în situația poziției financiare .

Cum este menționat mai sus, 43.56% din expunerea maximă la riscul de credit rezultă din credite și avansuri acordate băncilor și clienților (2008: 63%); 23% reprezintă investiții păstrate până la scadență (2008: 9%).

35. Gestionarea riscurilor (continuare)

35.1 Riscul de creditare (continuare)

Managementul Băncii este sigur în capabilitatea sa de a controla și susține la minim expunerea Băncii la riscul de credit.

La 31 decembrie 2009, concentrarea expunerii totale pentru cei mai mari 10 debitori, prezentată pe grupe sau individual a fost următoarea:

	2009		2008	
	MDL'000	în % în capital – 853,161 MDL'000	MDL'000	în % în capital – 814,286 MDL'000
MOLDOVAGAZ SA	92,959	10.90%	120,000	14.74%
SANIN SRL, SANIN PLUS SRL	91,795	10.76%	73,602	9.04%
MELODIA SA	89,451	10.48%	83,445	10.25%
IS MOLDRESURSE	89,000	10.43%	89,000	10.93%
AMTAREX AND CO SRL	82,447	9.66%	-	-
TOMAILI ARGO LI.	81,890	9.60%	65,262	8.01%
RUSAGRO-PRIM SRL	73,454	8.61%	69,500	8.53%
AROMA SA	60,195	7.06%	58,839	7.23%
VALIEXCHIMP SRL	57,000	6.68%	-	-
ICS EXDEZCOM SRL	55,353	6.49%		
AEROPORT INTERNATIONAL CHISINAU	-	-	93,404	11.47%
CORPORATIA FINANCIARA RURALA	-	-	70,000	8.60%
BASAVINEX SA,ROMANESTI SA	-	-	50,052	6.15%
Total	773,544	90.67%	773,104	94.95%

Pentru analiza concentrării semnificative la riscul de creditare la nivel industrial vezi Nota 7

35. Gestionarea riscurilor (continuare)

35.2 Riscul de piață

Economia Republicii Moldova continuă să fie caracterizată de o piață în tranziție. Caracteristicile includ, dar nu sunt limitate de existența unei valute care nu este liber convertibilă în afara țării, unui nivel scăzut de lichiditate al piețelor publice și private de capital, cât și a unei inflații sporite.

Adițional, sectorul serviciilor financiare în Republica Moldova este vulnerabil la fluctuațiile de valută adverse și la condițiile economice.

Previziunile pentru stabilitatea viitoare a Republicii Moldova sunt în mare măsură dependente de eficiența măsurilor economice luate de Guvern, împreună cu schimbări ce țin de cadrul legal și reglementar.

Banca se expune riscului de piață, care este riscul că valoarea justă a fluxurilor ulterioare de numerar al unui instrument financiar va oscila în urma schimbărilor în prețurile de piață. Riscul de piață apare ca rezultat al pozițiilor deschise în rata dobânzii, valută și instrumente de capital, toate fiind expuse mișcării generale sau specifice ale pieții și schimbărilor în nivelul volatilității a ratelor de piață sau prețuri cum ar fi ratele dobânzilor, varietatea de creditare, ratele de schimb valutar și cotațiile valorilor mobiliare. Banca desparte expunerea la riscul de piață în portofolii de comercializare și portofolii altele decât cele de comercializare.

35. Gestionarea riscurilor (continuare)

35.2.2 Riscul de piață

35.2.1 Riscul valutar

Riscul valutar este riscul de pierdere care apare ca urmare a modificărilor în ratele de schimb.

Moneda națională înregistrat o depreciere pe parcursul anului 2009, astfel activele nete denominate în MDL au fost expuse la riscul de a-și reduce valoarea. Banca menține o poziție echilibrată între activele și pasivele în valută pentru a se asigura împotriva acestui risc.

Analiza sensibilității la riscul valutar

Banca a efectuat analiza sensibilității riscului valutar la care ea este expusă în mod rezonabil la 31 decembrie 2009, indicând modul în care situația rezultatului global ar fi fost afectat de modificările posibile ale ratelor de schimb valutar.

Tabelele de mai jos indică valutele față de care Banca are expunere sporită la riscul valutar, la 31 decembrie 2009 și 31 decembrie 2008 pe posturile de bilanț sensitive la modificările ratelor valutare. Analiza reprezintă efectul unei schimbări rezonabile posibile în ratele de schimb față de leul moldovenesc, iar celelalte variabile rămân constante. În afară de efectele prezentate mai jos nu există alt impact asupra capitalului Băncii:

Decalaj Valutar	Valoarea nominală echivalent MDL'000	Creșterea posibilă a ratelor, în %	Efectul Venit/(pierderi) MDL'000	Diminuarea posibilă a ratelor, în %	Efectul Venit/(pierderi), MDL'000
La 31 decembrie 2009					
EUR	(37,301)	+5%	(1,865)	-5%	1,865
USD	(13,652)	+5%	(683)	-5%	683

Decalaj Valutar	Valoarea nominală echivalent MDL'000	Creșterea posibilă a ratelor, în %	Efectul Venit/(pierderi) MDL'000	Diminuarea posibilă a ratelor, în %	Efectul Venit/(pierderi), MDL'000
La 31 decembrie 2008					
EUR	(45,782)	+5%	(2,289)	-5%	2,289
USD	921	+5%	46	-5%	(46)

Mai jos este prezentată structura bilanțului contabil pe valute și analiza sensibilității riscului valutar la care Banca este expusă:

35. Gestionarea riscurilor (continuare)

35.2 Riscul de piață (continuare)

35.2.1 Riscul valutar (continuare)

Structura situației financiare după valute

	Total	MDL	2009		
			MDL'000	MDL'000	EUR
	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000
ACTIVE					
Numerar	360,205	209,488	106,792	34,680	9,245
Conturi la Banca Națională	286,298	177,179	71,223	37,896	-
Conturi curente și depozite la bănci	391,066	11	234,104	146,083	10,868
Active deținute pentru vânzare	-	-	-	-	-
Credite și avansuri acordate băncilor	10	10	-	-	-
Credite și avansuri acordate clienților, net	1,974,605	1,380,348	401,346	192,911	-
Active financiare disponibile pentru vânzare	8,977	8,977	-	-	-
Investiții păstrate până la scadență	1,054,467	1,054,467	-	-	-
Imobilizări corporale	272,270	272,270	-	-	-
Imobilizări necorporale	28,009	28,009	-	-	-
Alte active	747,969	730,877	1,335	15,741	16
Total active	5,123,876	3,861,636	814,800	427,311	20,129
DATORII					
Datorii către bănci	2,984	12	-	2,972	-
Alte împrumuturi	1,093,503	1,093,503	-	-	-
Datorii către clienți	3,121,382	1,829,592	844,628	434,547	12,615
Alte datorii	52,846	40,734	7,473	3,444	1,195
Total datorii	4,270,715	2,963,841	852,101	440,963	13,810
	-	-	-	-	-
DECALAJ	853,161	897,795	(37,301)	(13,652)	6,319

35. Gestionarea riscurilor (continuare)

35.2 Riscul de piață (continuare)

35.2.1 Riscul valutar (continuare)

Structura situației financiare după valute (continuare)

	Total MDL'000	MDL MDL'000	2008		
			EUR MDL'000	USD MDL'000	Altele MDL'000
ACTIVE					
Numerar	413,028	327,294	62,933	15,017	7,784
Conturi la Banca Națională	430,996	237,856	124,516	68,624	-
Conturi curente și depozite la bănci	142,149	21,782	50,327	59,840	10,200
Active deținute pentru vânzare	329	329	-	-	-
Credite și avansuri acordate băncilor	-	-	-	-	-
Credite și avansuri acordate clienților, net	1,876,909	1,310,445	367,005	199,459	-
Active financiare disponibile pentru vânzare	8,059	8,059	-	-	-
Investiții păstrate până la scadență	283,081	283,081	-	-	-
Imobilizări corporale	202,748	202,748	-	-	-
Imobilizări necorporale	16,610	16,610	-	-	-
Alte active	150,250	119,862	12,693	17,695	-
Total active	3,524,159	2,528,066	617,474	360,635	17,984
DATORII					
Datorii către bănci	21,178	82	-	21,096	-
Alte împrumuturi	7,036	7,036	-	-	-
Datorii către clienți	2,622,499	1,642,467	639,133	331,024	9,875
Alte datorii	59,160	25,746	24,123	7,594	1,697
Total datorii	2,709,873	1,675,331	663,256	359,714	11,572
DECALAJ	814,286	852,735	(45,782)	921	6,412

Gestionarea riscurilor (continuare)

35.2 Riscul de piață (continuare)

35.2.2 Riscul ratei dobânzii

Riscul ratei dobânzii este riscul de pierdere generat din modificările în ratele de dobândă. Riscul ratei dobânzii constă în riscul fluctuațiilor valorii unui instrument financiar ca rezultat al modificărilor ratelor dobânzii pe piața inter-bancară și riscul decalajului între maturități pentru activele și pasivele cu dobândă.

Fluctuațiile ratei dobânzii pot afecta profitul Băncii, valoarea economică a activelor, obligațiilor și elementelor extrabilanțiere. Astfel, perioada efectivă a ratei dobânzii stabilită pentru un instrument financiar indică gradul de risc al Băncii față de riscul ratei dobânzii. Banca restabilește costul activelor și datoriilor. Instrumentele financiare au rata dobânzii de pe piață, prin urmare valoarea justă nu diferă semnificativ față de valoarea contabilă.

Banca acorda credite și accepta depozite atât la rata dobânzii fixă cât și la cea variabilă. Creditele la rata variabilă acordate clienților precum și depozitele de la clienți reprezintă instrumente pentru care Banca deține dreptul de a modifica unilateral rata dobânzii în conformitate cu modificările ratelor de piață. Banca informează clienții săi cu 15 zile înainte de efectuarea modificărilor. Utilizând aceste instrumente Banca își asigură expunerea la riscul ratei dobânzii și gestionează impactul din partea pieței asupra raportului privind rezultatele financiare.

Conform evoluției interne și externe a pieței financiare Banca prognozează evoluția ratelor dobânzii pentru activele și datoriile sale și impactul acestor posibile schimbări asupra venitului net din dobânzi. Banca estimează o fluctuație de +/- 1 și +/-0.5 puncte procentuale de bază de a fi rezonabilă pentru 2009 și 2008:

	Creșterea în puncte procentuale	Sensibilitatea venitului net din dobânzi, MDL '000	Descreșterea în puncte procentuale	Sensibilitatea venitului net din dobânzi, MDL '000
2009	+1%	(7,919)	-1%	7,919
	+0.5%	(3,959)	-0.5%	3,959
2008	+1%	(6,586)	-1%	6,586
	+0.5%	(3,293)	-0.5%	3,293

Tabelele de mai jos prezintă expunerea Băncii la riscul ratei dobânzii la 31 decembrie 2009 și 31 decembrie 2008. În tabele de mai jos sunt incluse activele și datoriile Băncii la valoarea lor de bilanț, clasificate după data cea mai apropiată între data contractuală de schimbare a ratei sau data scadenței:

Banca de Economii S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
 Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2009

2009	Total	Mai puțin de		De la 1 luna		De la 3 luni		De la 1 la 5 ani		Mai mult de 5		Nepurtătoare de dobândă
		1 luna	MDL '000	până 3 luni	MDL '000	până la 1 an	MDL '000	MDL '000	MDL '000	ani	MDL '000	
ACTIVE	MDL '000	MDL '000	MDL '000	MDL '000	MDL '000	MDL '000	MDL '000	MDL '000	MDL '000	MDL '000	MDL '000	MDL '000
Numerar	360,205	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	360,205
Conturi la Banca Națională	286,298	286,298	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Conturi curente și depozite la bănci	391,066	380,654	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10,412
Active deținute pentru vânzare	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Credite și avansuri acordate băncilor	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Credite cu dobândă variabilă, net	1,974,605	1,692,019	-	-	-	-	-	-	-	-	-	282,586
Credite cu dobândă fixă	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Active financiare disponibile pentru vânzare	8,977	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,977
Investiții păstrate până la scadență	1,054,467	489,282	439,774	121,411	4,000	-	-	-	-	-	-	-
Imobilizări corporale	272,270	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	272,270
Imobilizări necorporale	28,009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28,009
Alte active	747,969	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	747,969
Total active	5,123,876	2,848,263	439,774	121,411	4,000	-	-	-	-	-	-	1,710,428
DATORII												
Datorii către bănci	2,984	2,984	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Alte împrumuturi	1,093,503	-	300,000	186,690	599,656	4,841	-	-	-	-	-	2,316
Datorii către clienți (dobândă variabilă)	3,119,226	3,119,226	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Datorii către clienți (dobândă fixă)	2,156	2,041	115	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Alte datorii	52,846	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	52,846
Total datorii	4,270,715	3,124,251	300,115	186,690	599,656	4,841	-	-	-	-	-	55,162
Decalaje în dobândă	853,161	(275,988)	139,659	(65,279)	(595,656)	(4,841)	-	-	-	-	-	1,655,266
Decalaje în dobândă, cumulativ	(275,988)	(136,329)	(201,608)	(797,264)	(802,105)	853,161	-	-	-	-	-	853,161

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2009

2008	Total	Mai puțin de 1 luna		De la 1 luna până 3 luni		De la 3 luni până la 1 an		De la 1 la 5 ani		Mai mult de 5 ani		Nepurtătoare de dobândă
		MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	
ACTIVE												
Numerar	413,028	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	413,028
Conturi la Banca Națională	430,996	430,996	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Conturi curente și depozite la bănci	142,149	142,149	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Active deținute pentru vânzare	329	-	-	-	329	-	-	-	-	-	-	-
Credite și avansuri acordate băncilor	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Credite cu dobândă variabilă, net	1,876,909	1,876,909	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Credite cu dobândă fixă	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Active financiare disponibile pentru vânzare	8,059	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,059
Investiții păstrate până la scadență	283,081	152,703	30,608	80,521	11,771	7,478	-	-	-	-	-	-
Imobilizări corporale	202,748	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	202,748
Imobilizări necorporale	16,610	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16,610
Alte active	150,250	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150,250
Total active	3,524,159	2,602,757	30,608	80,850	11,771	7,478	790,695					
DAȚORII												
Datorii către bănci	21,178	-	-	20,800	-	-	-	-	-	-	-	378
Alte împrumuturi	7,036	101	-	198	3,235	3,502	-	-	-	-	-	-
Datorii către clienți (dobândă variabilă)	2,620,343	2,620,343	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Datorii către clienți (dobândă fixă)	2,156	859	647	650	-	-	-	-	-	-	-	-
Alte datorii	59,160	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	59,160
Total datorii	2,709,873	2,621,303	647	21,648	3,235	3,502	59,538					
Decalaje în dobândă	814,286	(18,546)	29,961	59,202	8,536	3,976	731,157					
Decalaje în dobândă, cumulativ	(18,546)	(18,546)	11,415	70,617	79,153	83,129	814,286					

35. Managementul riscului (continuare)

35.3 Riscul operațional

Banca dispune de un sistem eficient de management. Acesta include o structură organizațională clară cu responsabilități bine definite, transparentă și coerentă, identificarea eficientă a riscurilor, administrare, procese de monitorizare și raportare și un mecanism adecvat de control intern ce presupune gestionare și proceduri contabile eficiente.

Banca respectă prevederile referitor la administrarea riscului operațional din cadrul reglementărilor și altor documente, precum și recomandările emise de BNM.

35.4 Riscul lichidității

Banca este expusă la cerințele zilnice de lichidități din depozitele overnight, conturile curente, depozitele la termen, închiderea conturilor de credit și a garanțiilor. Banca nu menține resurse bănești în numerar pentru a satisface toate aceste cerințe. Din practică, un nivel minim de reinvestire a activelor scadente poate fi prevăzut cu un grad înalt de certitudine. Consiliul Băncii stabilește nivelul minim de active scadente care pot fi folosite pentru a satisface cererea de lichiditate, de asemenea și nivelul minim de împrumuturi interbancare și a altor instrumente financiare care ar fi fost suficiente pentru a acoperi cererea de lichiditate.

Procesul de supraveghere a coinciderii sau a necoinciderii scadențelor pentru active și datorii este esențial pentru conducerea Băncii. Este neobișnuit pentru instituțiile financiare să atingă o balanță perfectă, deoarece afacerile care implică tranzacții sunt de diverse tipuri și nu se bazează pe termeni siguri. O poziție deschisă crește profitabilitatea, dar în același timp mărește și riscul de pierderi.

Scadențele activelor și datoriilor și posibilitatea de a le înlocui la un cost acceptabil, datorii cu dobândă la termenul lor de scadență sunt factori importanți în evaluarea lichidității Băncii și a expunerii Băncii la schimbări ale ratelor dobânzii și de schimb valutar.

Ținând cont de nivelul coeficienților de reinnoire a bazei de resurse atrase de la clienți, în pofida existenței unui număr substanțial de depozite care își ating scadența în următoarele trei luni, diversificarea acestor depozite după număr și tip și experiența Băncii a anilor precedenți, poate fi considerat că aceste depozite oferă o sursă de finanțare stabilă și pe termen lung pentru Bancă.

Tabelul de mai jos clasifică activele și datoriile Băncii în grupe de scadență care se bazează pe perioada restantă până la scadența contractuală la data întocmirii bilanțului.

Banca de Economii S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2009

2009	Total		Mai puțin de 1 luna		De la 1 luna până 3 luni		De la 3 luni până la 1 an		De la 1 la 5 ani		Mai mult de 5 ani		Scadența nedefinită *	
	MDL '000	MDL '000	MDL '000	MDL '000	MDL '000	MDL '000	MDL '000	MDL '000	MDL '000	MDL '000	MDL '000	MDL '000	MDL '000	MDL '000
ACTIVE														
Numerar	360,205	360,205	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Conturi la Banca Națională	286,298	182,391	24,609	63,614	15,614	70	-	-	-	-	-	-	-	-
Conturi curente și depozite la bănci	391,066	391,066	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Active deținute pentru vânzare	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Credite și avansuri acordate băncilor	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Credite și avansuri acordate clienților, net	1,974,605	99,306	155,108	775,997	744,336	26,523	173,335	8,977	-	-	-	-	-	-
Active financiare disponibile pentru vânzare	8,977	489,282	439,774	121,411	4,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Investiții păstrate până la scadență	1,054,467	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Imobilizări corporale	272,270	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Imobilizări necorporale	28,009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Alte active	747,969	-	-	147,475	442,424	-	158,070	-	-	-	-	-	-	-
Total active	5,123,876	1,522,260	619,491	1,108,497	1,206,374	26,593	640,661	8,977	-	-	-	-	-	-
DATORII														
Datorii către bănci	2,984	2,984	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Alte împrumuturi	1,093,503	2,316	300,000	186,690	599,656	4,841	-	-	-	-	-	-	-	-
Datorii către clienți	3,121,382	1,527,337	366,801	1,031,041	195,062	1,141	-	-	-	-	-	-	-	-
Alte datorii	52,846	46,801	6,045	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total datorii	4,270,715	1,579,438	672,846	1,217,731	794,718	5,982	-	-	-	-	-	-	-	-
Decalaje de scadențe														
Decalaje de scadențe cumulative	853,161	(57,178)	(53,355)	(109,234)	411,656	20,611	640,661	8,977	-	-	-	-	-	-
	(57,178)	(110,533)	(219,767)	191,889	212,500	853,161	-	-	-	-	-	-	-	-

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE

Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2009

2008

	Total		Mai puțin de 1 luna		De la 1 luna până 3 luni		De la 3 luni până la 1 an		De la 1 la 5 ani		Mai mult de 5 ani		Scadenta nedefinită*	
	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000
ACTIVE														
Numerar	413,028	413,028	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Conturi la Banca Națională	430,996	180,367	56,552	156,369	37,543	165	-	-	-	-	-	-	-	-
Conturi curente și depozite la bănci	142,149	122,470	-	19,679	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Active deținute pentru vânzare	329	-	-	329	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Credite și avansuri acordate băncilor	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Credite și avansuri acordate clienților, net	1,876,909	17,660	154,924	341,975	1,300,130	45,081	-	-	-	-	-	-	-	-
Active financiare disponibile pentru vânzare	8,059	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,059
Investiții păstrate până la scadență	283,081	152,703	30,608	80,521	11,771	7,478	-	-	-	-	-	-	-	-
Imobilizări corporale	202,748	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	202,748
Imobilizări necorporale	16,610	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16,610
Alte active	150,250	35,047	8,904	30,243	25,036	3,209	-	-	-	-	-	-	-	47,811
Total active	3,524,159	921,275	250,988	629,116	1,374,480	55,933	292,367	292,367	292,367	292,367	292,367	292,367	292,367	292,367
DATORII														
Datorii către bănci	21,178	378	-	20,800	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Alte împrumuturi	7,036	101	-	198	3,235	3,502	-	-	-	-	-	-	-	-
Datorii către clienți	2,622,499	1,107,203	346,605	937,578	230,101	1,012	-	-	-	-	-	-	-	-
Alte datorii	59,160	57,814	40	1,194	93	19	-	-	-	-	-	-	-	-
Total datorii	2,709,873	1,165,496	346,645	959,770	233,429	4,533	292,367	292,367	292,367	292,367	292,367	292,367	292,367	292,367
Decalaje de scadențe	814,286	(244,221)	(95,657)	(330,654)	1,141,051	51,400	292,367	292,367	292,367	292,367	292,367	292,367	292,367	292,367
Decalaje de scadențe cumulative	(244,221)	(338,973)	(670,532)	470,519	814,286	814,286	814,286	814,286	814,286	814,286	814,286	814,286	814,286	814,286

35. Managementul riscului (continuare)

35.4 Riscul lichidității (continuare)

* Activele cu scadenta nedefinita cuprind active nemonetare ce se planifica a fi recuperate prin intermediul utilizării lor, precum și active monetare ale căror termen de recuperare nu este identificat la finele anului. Astfel de active cuprind credite restante și avansuri către clienți și investiții în capital. Pasivele cu scadenta nedefinita cuprind pasive nemonetare.

Tabelul de mai jos totalizează profilul scadenței datoriilor financiare ale Băncii la 31 decembrie 2009 și 2008 în baza obligațiilor de plată contractuale nediscontate. Plățile care necesită o notificare sunt tratate de parcă notificarea ar fi fost făcută imediat. Cu toate acestea, Banca estimează că mulți clienți nu vor cere plata datoriilor în perioada apropiată în care Banca ar trebui să plătească și tabelul nu reflectă fluxurile de numerar așteptate indicate de istoria de menținere a depozitelor.

2009	La cerere	Mai puțin de 3 luni	De la 3 luni până la 1 an	De la 1 până la 5 ani	Mai mult de 5 ani	Total
	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000
Datorii financiare						
Datorii către bănci	2,984	-	-	-	-	2,984
Alte împrumuturi	-	305,197	192,747	609,895	5,822	1,113,661
Datorii către clienți	1,301,148	590,440	1,084,158	230,634	1,846	3,208,226
Total datorii financiare nediscontate	1,304,132	895,637	1,276,905	840,529	7,668	4,324,871
2008						
	La cerere	Mai puțin de 3 luni	De la 3 luni până la 1 an	De la 1 până la 5 ani	Mai mult de 5 ani	Total
	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000	MDL'000
Datorii financiare						
Datorii către bănci	378	-	21,898	-	-	22,276
Alte împrumuturi	-	-	1,272	5,107	5,441	11,820
Datorii către clienți	1,131,369	376,925	974,082	285,621	1,860	2,769,857
Total datorii financiare nediscontate	1,131,747	376,925	997,252	290,728	7,301	2,803,953

